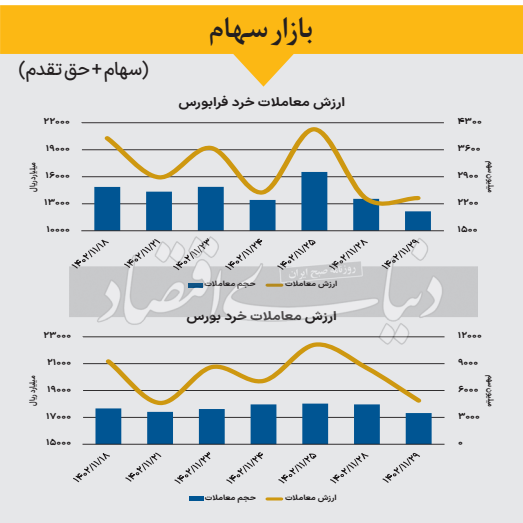

بورس@denifx ۵۸۱۹۳۵۵

نمایش شاخص

متغیر	مقدار	تغییرات نسبت به یک روز قبل (درصد)	تغییرات نسبت به یک ماه قبل (درصد)	تغییرات نسبت به سال قبل (درصد)
حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۳۴۸۷	-۲۱/۶۸	-۲۵/۲۹	-۵۵/۱۲
ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۱۸۲۴۹	-۱۱/۷۲	-۲۱/۹۵	-۵۷/۴۵
تعداد کل معاملات	۲۴۵۵۳۵	-۱۴/۴۴	-۲۵/۷۵	-۴۸/۱۶
حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۲۵۰۴	-۱۳/۹۲	-۳۲/۷۴	-۵۱/۰۷
ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۱۳۶۳۳	۵/۴۷	-۲۶/۸۹	-۴۴/۳۷
تعداد کل معاملات	۱۷۴۵۰۳	-۳۰/۷۲	-۵۲/۹۵	-۴۲/۱۲

شاخص

متغیر	مقدار	تغییرات روزانه (درصد)	تغییرات نقطه‌ای ماهانه (درصد)	تغییرات نقطه‌ای سالانه (درصد)
شاخص کل بورس	۲۰۶۴۷۴۴	۰/۲۳	-۵/۵۵	۳۵/۴۱
شاخص کل (هم وزن)	۷۲۲۷۴۷	۰/۱۹	-۵/۱۹	۵۲/۲۳
شاخص قیمت (وزنی-ارزشی)	۴۳۰۷۹۱	۰/۲۲	-۵/۹۹	۲۴/۸۳
شاخص قیمت (هم وزن)	۴۰۷۷۰۱	۰/۱۶	-۵/۴۶	۴۴/۷۷
شاخص صنعت	۱۹۶۰۸۱۸	۰/۲۲	-۵/۴۵	۳۷/۰۸
شاخص بازار اول	۱۵۵۳۷۵۳	۰/۲۹	-۶/۳۲	۳۴/۵۷
شاخص بازار دوم	۴۰۲۷۵۸۴	۰/۱۶	-۴/۶۶	۳۶/۴۵
شاخص آزاد شناور	۲۴۵۱۰۹۸	۰/۲۷	-۵/۲۵	۳۲/۱۱
شاخص ۵۵ شرکت	۸۰۲۵۷	۰/۲۸	-۵/۸۶	۳۵/۴۹
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۱۲۳۸۰۰	۰/۳۵	-۶/۲۱	۳۸/۳۷
ارزش بازار بورس (میلیارد ریال)	۷۱۶۸۱۸۳	۰/۲۲	-۵/۹۴	۲۷/۸۶
شاخص کل فرابورس	۲۴۶۹۵	۰/۳۱	-۶/۱۰	۲۴/۰۱
ارزش بازار فرابورس (میلیارد ریال)	۱۳۶۱۹۲۴۱	۰/۳۱	-۵/۸۵	۲۴/۳۹

بیشترین اثر بر شاخص (واحد)	بیشترین ارزش معاملات (میلیارد ریال)	بیشترین حجم معاملات (میلیون سهم)
فولاد	۶۸۹	۱۴۶۸
بومل	۴۲۸	۹۸۹
شینا	۳۹۱	۴۸۸
وامید	۳۳۴	۴۴۱
بوعلی	۳۰۰	۳۹۲

*معاملات بورس و فرابورس با حذف معاملات بلوکی و اوراق مشارکت است.

سردمداران ورود و خروج حقیقی‌ها

صنایع بورسی با بیشترین ورود بول سرمایه‌گذاران خرد	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
اطلاعات و ارتباطات	۱۳/۸۵
لاستیک و پلاستیک	۱۵/۵۱
زرزات	۴/۵۲
دستگاه‌های برقی	۴/۴۱

صنایع بورسی با بیشترین خروج بول سرمایه‌گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
قند و شکر	-۶۵/۷۶
غذایی به جز قند	-۲۵/۹۱
فلزات اساسی	-۱۶/۸۵
خودرو و ساخت قطعات	-۱۵/۷۷
بانک‌ها	-۱۵/۲۰

شرکت پتروشیمی زاگرس
Zagros Petrochemical Co.

آگهی دعوت به مزایده عمومی

به شماره ۰۳/ز/۱۴۰۲ ZPC

شرکت پتروشیمی زاگرس (سهامی عام) در نظر دارد، دو دستگاه مبدل حرارتی مستعمل و مازاد

E-1003 A/B خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند؛ لذا متقاضیان محترم

می‌توانند جهت اطلاع از جزئیات و شرایط مزایده به وب سایت رسمی شرکت به آدرس:

www.zpcir.com مراجعه نمایند.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی زاگرس

بورس در منگنه سیاستگذار

ارزش معاملات به کف ۲/۵ ماهه اخیر رسید

علی محمدی ادنیای اقتصاد

بورس تهران، صبح دومین روز هفته را با یک دور خیز آغاز کرد و پس از گذشت نیم ساعت از آغاز معاملات، سبز پوش شد. به طوری که روند صودی تا پایان بازار حفظ شد. نماگر اصلی بورس تهران بارش شد ۴ هزار و ۷۰۰ واحدی به ۲ میلیون و ۶۴ هزار واحد رسید. افزایش ارتفاع ۰/۲۳ درصدی شاخص کل بورس در حالی به وقوع پیوست که شاخص هم وزن بارش شد ۴ هزار و ۳۰۰ واحدی یعنی ۱/۹ درصدی به ۲۲۲ هزار واحد رسید. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در بازار سهام، جنگ میان بورس و انقباض پولی به شدت بالا گرفته و احتمالاً بازار به خواب زمستانی فرو خواهد رفت. رئیس بانک مرکزی نیز بر تدابیر ویکتر فعلی انتشار اوراق ۳۰ درصدی تاکید دارد و آن را ابزاری ضروری می‌پندارد.

علی قاسمی

دلار نیز روز گذشته با رسیدن به کانال ۵۷ هزار تومان موفق شد حمایت نسبتاً خوبی از بورس را شکل دهد. برخی از مصوبه‌ها و جابه‌جایی برخی از مدیران نیز بر روند مثبت بازار بی‌تاثیر نیست. انتظار می‌رود، اثر دو جانبه سیاست انقباضی پول و رشد نرخ دلار بر بورس مانع از تکان شدید تا پایان سال شود، مگر آنکه یکی از دو عامل کوتاه آمده و بازار به یک سو حرکت کند.

بازارهای جهانی در مسیر نزولی

از انتشار خبر تورم آمریکا و داده‌های غیر قابل انتظار شاخص قیمت‌ها، شاخص دلار رشد کرد و به تبع آن بازارهای جهانی با افت بسیاری همراه شدند. برخی از دارایی‌ها مانند نفت به سبب جنگ، در کانال ۵۸ دلار مانده و ریزش شدیدی را تجربه نکردند. طلای جهانی روند کاهشی را طی کرد و سایر کامودیتی‌ها نیز نوسان شدیدی را به ثبت نرساندند. تاثیر قیمت‌های جهانی بر بازار سهام به شدت کاهش یافته است و اکنون بازار به متغیرهای پولی توجه ویژه‌تری دارد. از این رو نمی‌توان از خیزهای اخیر را به بورس مربوط دانست. هرچند قیمت‌ها تا روز گذشته نسبت اعلام داده‌های تورم خود را حفظ کرده و مانع از ریزش بیشتر شدند، اما نکته قابل توجه آن است که میانگین قیمت‌های جهانی در سال ششمی جاری نسبت به سال گذشته به شدت کاهش یافته و اثر این روند نزولی پس از جنگ اوکراین بر سود دلاری شرکت‌ها واضح و مشخص است.

اثر روزهای تاریک بورس بر تابلو

هم‌اکنون شرایط بورس و تابیلوی معاملات نمایش خوبی را برای سهامداران به اجرا نگذاشته‌اند. ارزش معاملات خرد، برای سومین هفته متوالی است که به‌طور میانگین زیر ۴ هزار میلیارد تومان است. میزان خروج پول حقیقی نیز به ۱۹۴ میلیارد تومان طی روز گذشته رسید و پنجمین روز متوالی فرار سرمایه‌های حقیقی از بازار را رقم زد. فضای غیرآلود بورس شفافیت بازار را خدشه‌دار کرده و فضای بی‌تصمیمی و رکود را بر بازار حاکم کرده است، به طوری که طی روز گذشته نیز ارزش معاملات به ۳ هزار و ۱۸۸ میلیارد تومان رسید که در کف ۲/۵ ماهه اخیر است. نسبت قیمت به سود که در روز ۷/۷ واحد رسیده بود، در کف ۱۴ ماهه اخیر است. البته نمی‌توان این موضوع را نشان از ارزندگی دانست، چرا که این نسبت به بازده مورد انتظار و نرخ رشد بستگی دارد. اکنون میانگین نسبت قیمت به سود باید به زیر ۵/۵ واحد بازگردد.

مشقات از بازار چه انتظاری دارند؟

با وجود روند نزولی ارزش معاملات در بازار اختیار معامله، اما برخی از قراردادهای در روز

بورس گرام

پیش‌بینی‌های متناقض از وضعیت بازار سرمایه در اسفند

نیمه پر و خالی بورس

دنیای اقتصاد-عاطفه چوپان: شاخص کل بورس و اوراق بهادار و همچنین شاخص کل هم‌وزن روز گذشته بعد از چهار روز معاملاتی متوالی بالاخره مثبت شدند و بیش از نیمی از نمادهای بورس و فرابورس نیز سبزپوش بودند اما با این وجود مهم‌ترین پارامتر یعنی ارزش معاملات همچنان در سطوح حداقلی است. ارزش معاملات خرد سهام و حق تقدم در بورس و فرابورس روز گذشته ۳ هزار و ۱۸۸ میلیارد تومان بود و ۱۹۴ میلیارد تومان دیگر نیز نقدینگی از بازار سرمایه خارج شد. بورس در روز گذشته میزان سه خیر مثبت بود؛ لغو الزام ارسال سفارش فروش توسط بازارگردان‌ها تا اطلاع ثانوی، لغو عرضه‌های اولیه تا اطلاع ثانوی و بازگشایی نماد خودرو. این خبرها دو نگاه متفاوت به آینده بازار را به همراه داشت؛ عده‌ای از تحلیلگران با خوش‌بینی قابل توجهی، خبرهای اخیر را نشانی از آغاز روند صعودی در آخرین ماه سال و مخصوصاً سال جدید می‌دانند ولی عده‌ای دیگر معتقدند این اتفاقات اثر قابل توجهی بر وضعیت رخت‌ناک بازار نداشته و تا اصلاح مصوبات و اتفاقات مخرب اخیر، وضعیت بازار سرمایه به همین صورت خواهد ماند.

انتظار رونق در اسفند

ابراهیم سماوی، تحلیلگر بازار سرمایه گفت: در یک ماه اخیر روند کلی شاخص کل بورس و اوراق بهادار روندی تماماً منفی و متاثر از تصمیمات و محاسبات اشتباه دولت بود. به نوعی دولت بازار سرمایه را در اولویت بعدی ارز قرارداد و به‌منظور جلوگیری از افزایش نرخ ارز اوراقی را منتشر کرد که طبیعتاً به بدنه بازار سرمایه ضربه زد و هرچند که فقیه اوراق تمام شد اما اثرات کاهش اعتماد هنوز در بازار وجود دارد. بوی ادامه داد: در روزهای گذشته تعداد نمادهای منفی بیشتر از نمادهای مثبت بود اما در روز گذشته در این فقیه و اگرایی دیدیم و تعداد نمادهای مثبت بیشتر از منفی‌ها شد و تقریباً ۷۰ درصد از سهام بازار سبزپوش بودند. هرچند که عموم سهام در محدوده صفر تا مثبت یک معامله شدند اما این تغییری بود که نسبت به روزهای گذشته وجود داشت. سماوی افزود: از طرفی همچنان خروج پول حقیقی وجود دارد، هرچند که این شدت نسبت به روزهای قبل کمتر شده است. از دلایلی که می‌توان گفت در روز گذشته بعد از مدت‌ها شاخص کل هم‌وزن سبز رنگ شد، یکی این است که سهام در حال حاضر در محدوده قیمتی بسیار جذابی قرار گرفته‌اند. علاوه بر این یک سری محرک‌ها مانند برخی اخبار نیز در وضعیت روز گذشته بازار بی‌تاثیر نبوده است. با توجه به اینکه ارزش معاملات در سطح حداقلی قرار گرفته، مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص لغو عرضه‌های اولیه تا اطلاع ثانوی خبر داد. همچنین آقای معصومی گفت: الزام ارسال سفارش فروش توسط بازارگردان‌ها تا اطلاع ثانوی لغو شده است. انتشار اخبار مثبت در دیدگاه سرمایه‌گذاران کمی اثر گذار است، اما امیدواریم بتواند کمی از اعتماد از دست رفته را جبران کند، به شرط اینکه حمایت‌هایی که از سمت نهادهای بالادستی و دولت صورت بگیرد، فقط در اختیار نباشد و واقعاً در روی تابلو آن را مشاهده کنیم، مخصوصاً اینکه باید از اشتباهات گذشته مانند تصمیمات خلق‌گرا پرهیز کرد. علاوه بر این تصمیم‌گیران باید در اتخاذ تصمیمات که بازارهای مالی را متلاطم می‌کند بازار سرمایه را لحاظ کنند. این تحلیلگر ادامه داد: نکته بعدی که کمی جو بازار سرمایه در روز گذشته آرام کرد بازگشایی خودرو بود. خودرو به نوعی لیدر بازار است و خبر بازگشایی آن می‌تواند کمی بازار را رونق بدهد. به‌طور کلی در ماه آینده که ماه پایانی سال است، انتظار می‌رود با توجه به تقاضای از مسافرتی بازارهای مالی کمی رشد کنند و به لطف این رشد و به شرط ادامه‌دار شدن سیاست‌های اخیر سازمان بورس بازار سرمایه روند مثبت ملامی را داشته باشد، به شرطی که مجدداً شاهد اتخاذ تصمیمات مخرب و خلق الساعه نباشیم.

روند صعودی در پیش است

علی حدیدی، دیگر تحلیلگر بازار سرمایه با نگاهی کاملاً مثبت به اتفاقات اخیر معتقد است روند صعودی نزدیک است. او گفت: هرچند که همچنان ریسک اقتصاد کلان و به بیان بهتر نرخ بهره ریزش پوی بازار سرمایه هست، اما به نظر می‌رسد بازار سرمایه به نرخ بهره ۳۰ درصدی مانند سایر پارامترهای اقتصادی عادت کند. بوی ادامه داد: چند مورد برای ادامه مهم است؛ یکی از آنها رشد اقتصادی و دیگری تورم است اما بازار سرمایه به همه اخبار منفی که وجود دارند عادت کرده اما نرخ بهره هنوز این بازار را آزار می‌دهد. این موضوع باعث می‌شود پول بزرگ به‌صورت هوشمند به سمت بانک جذب شود اما نکته‌ای که وجود دارد این است که اوراق ۳۰ درصدی ادامه‌دار نیست و بازار به آن عادت خواهد کرد. به‌منظر می‌رسد شرایط بازار در اسفند ماه تغییر خواهد کرد و شرایط آن بسیار بهتر خواهد شد. حدیدی در خصوص خبر لغو عرضه‌های اولیه تا اطلاع ثانوی نیز گفت: این اخبار همگی جان‌گرفتن بازار برای رشد را تأیید می‌کند. معمولاً خبرهایی از این دست زمانی منتشر می‌شود که قرار است رشدی پیش‌روی بازار باشد. در حال حاضر چنانچه انتشار اوراق با نرخ ۳۰ درصد به اتمام برسد مصوبات در خصوص لغو الزام فروش توسط بازارگردانان و عرضه‌های اولیه، بازار را برای رالی آماده می‌کند و به‌منظر اسفند خوبی داشتم پیش‌بینی می‌کنم. معصومی اضافه کرد: در صورتی که شاخص کل بورس منتظر شده و P/E ها در نقاط خوبی قرار گرفته‌اند. پیش‌بینی می‌کنم بازار اگر بخواهد برگردد در اسفند ماه با خودرو و قطعات برمی‌گردد اما رالی اصلی را در سال جدید خواهیم داشت. این تحلیلگر تأکید کرد: مشخصاً اگر بخواهم در خصوص اخبار جدید صحبت کنم، معمولاً وقتی بازار می‌خواهد برگردد این مصوبات و الزامات از طرف بورس می‌آید و الزام فروش بازارگردانان و عرضه اولیه‌ها لغو می‌شود و بعد از آن چند خبر مثبت متخاره می‌شود و روند بازار تغییر می‌کند. خبر تجدید ارزیابی‌ها یا فروش خودرو در بورس کالا یا اخباری از این دست می‌تواند محرک اصلی باشد. به اسفند ماه خیلی خوشبین هستم و به‌منظور دیگر اخبار منفی و مصوبات مخرب دولتی نخواهم داشت.

بازار همچنان در کما

در مقابل محمد خبیری‌زاد، تحلیلگر بازار سرمایه معتقد است که بازار سرمایه همچنان در کما است و اتفاق خاصی برای خوشبین شدن رخ نداده است. او گفت: هفته گذشته بازار سرمایه بعد از مصوبه نفتی و بعد از آن نرخ گواهی ۳۰ درصدی به کمی کامل رفت و هم‌اکنون کاملاً در آغوش به‌سوی برود. در هفته گذشته اتفاق خاصی رخ نداد و اوضاع واقعاً بد بود. بازم همچنان شاهد خروج پول حقیقی از بازار بود و هیچ نکته مثبتی در بازار مشاهده نشد. بوی ادامه داد: صندوق‌های حمایتی در برخی از سهام بزرگ سفارش‌های حمایتی داشتند اما واقعاً خریدار و تقاضای قابل توجهی در بازار نبود و بازار سرمایه حرکتی دارد که کاملاً بحق است. با توجه به نرخ ۳۰ درصدی سود سرده‌ها و اطلاعیه‌ای که بانک مرکزی در خصوص ادامه‌دار بودن آن داد و با توجه به اینکه تمام ابزارهای آنها علیه بازار سرمایه است، بازار حالت رخت دارد و احتمال نمی‌رود در این هفته شاهد تغییر خاصی باشیم. خبری‌زاد معتقد است هیچ چیز تغییر نکرده و حل نشده است؛ نه نرخ‌ها کاهش پیدا کرده و نه مصوباتی که به ضرر بازار سرمایه بوده، اصلاح شده است. در حال حاضر هیچ امیدواری در بازار نیست و به‌منظر این هفته مانند هفته گذشته رخت‌بار و با معاملات کند طی خواهد شد و مثبت و منفی‌های کم‌رنجی را شاهد خواهیم بود و فعلاً شاهد تغییر روند نخواهیم بود، مگر اتفاق خاصی بیفتد.

راه و بیراهه مولدسازی اموال مازاد

مهرداد سپهوند، مدیر مرکز پژوهش‌های مالی و اقتصادی، در برنامه نشست «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳» به سخنرانی تحت عنوان «پرونده باز خصوصی‌سازی و مولدسازی اموال مازاد» پرداخت.

مهرداد سپهوند، معتقد است برای اینکه خصوصی‌سازی به نتیجه برسد، باید هدف‌گذاری درست، شرایط محیطی مناسب مانند شرایط سیاسی و مقرراتی و وجود بازار مناسب و در نهایت روش اجرایی درست را در نظر گرفت. بررسی‌ها نشان می‌دهد در هر زمان و مکانی که شرایط بالا وجود داشته، عمل خصوصی‌سازی نیز با موفقیت انجام شده و به اهداف خود رسیده است. اما متأسفانه در حال

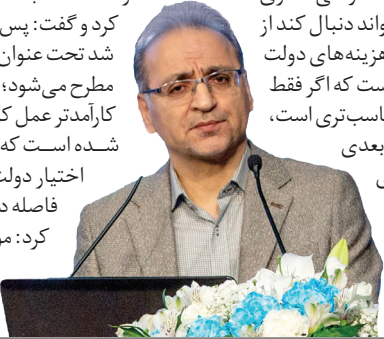
حاضر این شرایط سه‌گانه را مشاهده نمی‌کنیم. از سوی دیگر باید اولویت اول در خصوصی‌سازی مدیریت کارآتر اموال دولتی باشد و نه اهداف دیگری که در صدر آنها بحث درآمدزایی دولت قرار دارد.

مدیر مرکز پژوهش‌های مالی و اقتصادی، در ادامه به تغییر مفهوم خصوصی‌سازی در طول زمان اشاره کرد و گفت: در ابتدا خصوصی‌سازی بر موسسات بخش عمومی متمرکز بود، اما بعدها این مفهوم دچار تغییر شد، به طوری که بعد از جنگ جهانی دوم موج ملی‌سازی شروع شد.

سپهوند در خصوص چرایی احساس نیاز به مساله خصوصی‌سازی، بیان کرد: نگاه به مساله خصوصی‌سازی، به عنوان ابزاری سیاسی برای توسعه حاکمیت دولت است؛ مانند زمانی که هیتلر به قدرت رسید و دست به خصوصی‌سازی زد. حتی آمارها نشان می‌دهد پس از خصوصی‌سازی، سوبسیدهایی که دولت‌ها

می‌دهند افزایش داشته است، بنابراین ابزاری شده است در جهت دخالت دولت با هزینه‌های کمتر. او با تاکید بر اینکه برای موفقیت در خصوصی‌سازی سه شرط وجود دارد، گفت: اهدافی که خصوصی‌سازی می‌تواند دنبال کند از منافع خصوصی‌تعدادی دولتمرد تا افزایش درآمد و کاهش هزینه‌های دولت و همین‌طور کارایی و بهره‌وری متغیر است. تجربه ثابت کرده است که اگر فقط هدف ما احداث کردن درآمد است، عدم خصوصی‌سازی اقدام مناسب‌تری است، زیرا هدف اول خصوصی‌سازی باید افزایش کارایی باشد. شرط بعدی همان‌طور که ذکر شد ایجاد شرایط مناسب برای خصوصی‌سازی است. اما شرط سومی که مغفول باقی می‌ماند، این است که اگر در زمان خصوصی‌سازی هدف ما افزایش کارایی است، باید بررسی شود که خصوصی‌سازی انجام‌شده به چه نتایجی منجر

شده است که می‌توان از این اقدام به‌عنوان «ملاحظات پسین» یاد کرد. سپهوند در خاتمه صحبت‌های خود به مفهوم مولدسازی اموال دولتی اشاره کرد و گفت: پس از امواج خصوصی‌سازی در دنیا مفهومی مطرح شد تحت عنوان مولدسازی که این مفهوم تحت مساله کلی‌تری مطرح می‌شود؛ اینکه چطور در مدیریت دارایی‌های عمومی بتوان کارآمدتر عمل کرد. اما این مساله در کشورمان به این مفهوم تبدیل شده است که چطور می‌توان دارایی‌های عمومی را فروخت و در اختیار دولت قرار داد. این اتفاق با فلسفه مولدسازی بسیار فاصله دارد. او با اشاره به آمارهای اقدام مولدسازی تاکید کرد: مواضع جدی بر سر این اتفاق وجود دارد و دولت همچنان به بیراهه می‌رود.

و به دولتی‌سازی بیشتر شرکت‌ها منجر شد. دولتی‌کردن و مصادره اموال بنگاه‌داران بزرگ در اول انقلاب حتی پیش از تصویب قانون اساسی انجام شد. پیش از انقلاب، شرکت‌های دولتی بسیار بزرگی داشتیم؛ از شرکت ملی نفت ایران تا شرکت مس و تراکتورسازی و... اما در مقطع انقلاب بنگاه‌های بزرگ، متوسط و حتی کوچک هم مصادره شدند و اقتصاد به شدت دولتی شد.

در ۱۰ سال اول هم عملکرد بد دولت نشان می‌دهد که این کار چقدر اشتباه بود و این موضوع باعث شد بعد از سال ۱۳۶۸ زمره‌های خصوصی‌سازی شکل بگیرد. پس از آغاز خصوصی‌سازی، گروه‌های چپ با این سیاست‌ها بسیار مخالف بودند. اما با رسیدن به دوره اصلاحات، دیده شد که آنها نیز تغییر موضع داده و به سمت خصوصی‌سازی متمایل شدند. برنامه سوم که بهترین برنامه بعد از انقلاب است، در دوره اصلاحات اجرا شد. البته این طرح نیز به طور کامل و درست‌تری اجرا نشد.

ولی نکته مهم این است که در آن دوران خصوصی‌سازی مقبولیت عام پیدا کرد، به طوری که آن اصلاح یا تجدیدنظر، به عنوان اصلاحات کلی اصل ۴۴ انجام شد و خصوصی‌سازی بنگاه‌های دولتی در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ تصویب و ابلاغ شد. اما مساله این است که بعد از خصوصی‌سازی با واگذاری‌های گسترده‌ای که انجام شد، معلوم شد کشور در مسیر درست‌تری قرار ندارد و این قانون به درستی اجرا نشده است. بیشتر این واگذاری‌ها اصطلاحاً به «عمومی‌های غیردولتی» واگذار شده است. فرآیند پروژه سهام عدالت نشان داد که عملاً دولت در مسیر خصوصی‌سازی موفق عمل نکرد و این پروژه شکست خورد.

صبا طهریان/دنیای اقتصاد

در همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳» به مهم‌ترین مشکل اقتصاد پرداخته شد

«آزادسازی» مقدم بر «خصوصی‌سازی»

شده، اما به گفته او مهم‌ترین چالش ما خصوصی‌سازی نیست، بلکه مقدم بر خصوصی‌سازی، آزادسازی است که باید انجام شود؛ در غیر این صورت امکان اجرای هیچ سیاستی به طور صحیح وجود ندارد.

تاریخچه خصوصی‌سازی

غنی‌نژاد در ابتدای سخنانش خود به این نکته اشاره کرد که بحث خصوصی‌سازی قدمت دیرینه‌ای دارد. او افزود: این مساله به بحثی تاریخی تبدیل شده است. خصوصی‌سازی در

ایران از دوره پهلوی اول و پس از شکل‌گیری شرکت‌های دولتی آغاز شد. بعد از شهریور ۱۳۲۰ که رضاشاه کنار گذاشته شد، احمد متین‌دفتری، کناب‌ی در خصوص ضرورت خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی نوشت که چاپ شد. پس از آن و در جریان اصلاحات ارضی در ۱۳۴۱ این مساله دوباره مطرح شد. پشتوانه اصلاحات ارضی در آن زمان (یکی از اصول شش‌گانه) همان خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی بود. در آنجا نیز همه قبول داشتند که بنگاه‌های دولت کار صحیحی نیست. در ابتدای انقلاب اسلامی ایدئولوژی، ضد سرمایه‌داری بود

آزادسازی: نیاز اصلی اقتصاد ایران

غنی‌نژاد در ادامه صحبت‌های خود بیان کرد: مسائلی ذکرشده گواه این است که کشور در مسیر انحرافی قرار دارد و باید اصلاح شود. اما اشتباه کجاست؟ عبارت خصوصی‌سازی در بازار به این معناست که خصوصی‌سازی در بازار آزاد رقابتی انجام می‌شود. تا وقتی بازار کشور، بازار آزاد رقابتی نباشد، صحبت از خصوصی‌سازی امکان‌پذیر نیست. شرکت خصوصی و فرد عادی نمی‌توانند بنگاه‌ها را بخرد؛ چرا که دولت بلافاصله قیمت‌گذاری می‌کند. این اقتصاددانان با تاکید بر اینکه برنامه سوم یک ایراد بزرگ داشت، گفت: در این برنامه بر آزادسازی تاکید چندانی نشده، در حالی که باید خصوصی‌سازی و بهره‌وری و... پس

از آزادسازی مطرح شوند. در این شرایط است که بهره‌وری در اقتصاد آزاد بالا می‌رود. مساله اصلی بازار رقابتی است. فضیلت بازار رقابتی مقدم بر خصوصی‌سازی است. او در تشریح صحبت‌های خود، با اشاره به یک مثال جهانی، بیان کرد: شرکت زنو که یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تولید خودرو و به شدت موفق بود، پس از جنگ جهانی دوم و به دلیل اتهام به همکاری با آلمان نازی، دولتی شد. این شرکت تا ۵۰ ساله دولتی باقی ماند، اما همچنان شرکت موفق بود. شرکت زنو تا سال ۱۹۹۶ دولتی بود و بعد از آن به غول ماشین‌سازی تبدیل شد. چرانو در آن ۵۰ ساله خوب عمل کرد؛ چون در بازاری رقابتی با دیگر شرکت‌های خودروسازی باید رقابت می‌کرد. در نتیجه مجبور به عملکرد بهتر بود. مقایسه عملکرد ۵۰ ساله این شرکت با شرکت‌های خودروساز داخلی اصطلاحاً خصوصی هستند، فضای نظام کسب‌وکار ایران و فرانسه و دلیل عملکرد بهتر شرکت زنو را نشان می‌دهد. در ایران همه بازارها قیمت‌گذاری می‌شوند. در اینجا خصوصی‌سازی چه معنایی دارد؟ آن شرکت خصوصی جز اینکه به عنوان بنگاهی رانت‌خوار عمل کند، چه فایده‌ای می‌تواند داشته باشد؟ تا وقتی آزادسازی انجام نشود، اصلاحی انجام نخواهد شد؛ در نتیجه مطالبه اصلی باید آزادسازی باشد. به نظر می‌رسد دولت به آسانی تن به تغییر سیاست به این شکل بدهد. تنها با تبدیل شدن این موضوع به یک مطالبه عمومی است که می‌توان انتظار پیاده شدن آن را داشت. فشار عموم مردم، اقتصاددانان و مشاوران دولت می‌تواند موجب تغییر رفتار آنها شود.

تا وقتی آزادسازی انجام نشود، اصلاحی انجام نخواهد شد؛ در نتیجه مطالبه اصلی باید آزادسازی باشد

تا وقتی آزادسازی انجام نشود، اصلاحی انجام نخواهد شد؛ در نتیجه مطالبه اصلی باید آزادسازی باشد

این اقتصاددان در بخش پایانی صحبت‌های خود تاکید کرد: کشورهای دیگر حتی برای مقام‌های دولتی خود نیز سعی می‌کنند شرایط رقابتی ایجاد کنند تا فرد دارای تخصص و صلاحیت بالاتر انتخاب شود. در سال ۲۰۱۳ وقتی رئیس بانک مرکزی انگلیس کنار رفت، آنگهی بین المللی دادند و مدیران بسیاری رزومه خود را ارسال کردند. هیات داور «مارک کانن» را انتخاب کرد که یک اقتصاددان برجسته و بانک‌دار در کانادا بود. در نتیجه فردی با تابعیت کانادایی رئیس بانک مرکزی انگلیس می‌شود و کسی هم اعتراض نمی‌کند؛ چرا که انتخاب بر مبنای شایستگی و تخصص این فرد بوده، نه بر مبنای تابعیت یا ملیت. دنیا الان در این نقطه است و کشور ما در نقطه‌ای است که حتی برای تعیین مدیران شرکت‌های کوچک از دفتر مراجع استعلام می‌گیرند تا ببینند فرد شایستگی دارد یا نه و متوجه نیستند شایستگی باید در تخصص فرد باشد.

در پرتل تخصصی بررسی شد

پرونده باز خصوصی‌سازی

دنیای اقتصاد: خصوصی‌سازی به چه معناست و منظور از موفقیت یک برنامه خصوصی‌سازی چیست؟ آیا اقدامات صورت گرفته در این زمینه را می‌توان موفق دانست؟ مولدسازی اموال چه نسبتی با خصوصی‌سازی دارد و در سال پیش‌رو انتظار می‌رود این برنامه چه ابعدی داشته باشد؟ موسی غنی‌نژاد اقتصاددان، حسین قربانزاده مشاور وزیر اقتصاد، عبدالعلی میرکوهی مشاور وزیر دادگستری و رئیس هیات داور اختلافات دولت و بخش خصوصی در واگذاری‌ها، امیرحسین خالقی عضو هیات علمی دانشکده مدیریت دانشگاه تهران و اسماعیل شجاعی کارشناس اقتصادی، در پنلی به میزبانی علی فرح‌بخش به سوالات بالا پاسخ دادند.

علی فرح‌بخش پنل را با سوالی در مورد احراز صلاحیت آغاز کرد. حسین قربانزاده، مشاور وزیر اقتصاد، در پاسخ به این سوال که آیا احراز صلاحیت موجب محدودسازی فضای رقابت نمی‌شود و موجب نمی‌شود مردم فکر کنند به‌جای خصوصی‌سازی، خودمانی‌سازی در حال انجام است، گفت: بنده معتقدم سیاستگذار در ابتدا باید اهلیت و صلاحیت خود را ثابت کند. ایراد اصلی فضای اقتصاد ما این است که زنجیر چرخ دوچرخه اقتصادی دررفته و درست کردن آن نیازی به ابداع جدید ندارد، بلکه به استفاده از دانش آن نیاز دارد. هر نوع ابداع شاید ما به آن هدف غایی نرساند.

در کشور ما در حال حاضر به خلق ضد ارزش پاداش داده می‌شود و نه خلق ارزش. هر کسی که در حوزه‌ای پیشران می‌شود، دیگر شرکت‌ها به اب اسارت می‌کشاند و این پالس را به دیگران می‌دهد که هر شرکت پیشرانی می‌تواند با خلق ضد ارزش پیشرفت کند. سوال من پس از این احراز صلاحیت‌ها این بود که آیا کسی روند کاری این شرکت‌ها را بررسی کرده است؟ پس از ۶ ماه بررسی به این نتیجه رسیدیم که تمام این شرکت‌ها دامنه گسترده‌ای داشتند؛ از شرکت‌های ورشکسته و نابودشده تا شرکت‌های سودآور. اما آیا سودآوری نشان‌دهنده مدیریت صحیح مجموعه است؟ در حوزه صنعت ۹۰ درصد وضعیتشان ورشکسته و وخیم است.

مداخلات دولت نیز به سه شکل است: قبل از واگذاری، حین واگذاری و بعد از واگذاری که به تعیین قیمت ختم می‌شود. از لحظه اول که کارشناس برای سیاستگذاری می‌رود تا گزارشی که به نهاد‌های نظارتی می‌دهد تا حین واگذاری و در نهایت اقساط و واگذاری دولت‌طوری برنامه می‌ریزد و رفتار می‌کند که نشان می‌دهد کسی جز او نمی‌تواند شرکت را اداره کند. به اعتقاد بنده در این مسیر، این نحوه خصوصی‌سازی همانند آسانسوری است که چند نفر را به کشتن داده، اما همچنان از آن استفاده می‌شود. در حالی که عقل سالم حکم می‌کند فرد از وسیله دیگر و در زمان بهتری استفاده کند. مولدسازی یعنی اینکه برای مثال به‌جای استفاده از ساحل توسط شرکت‌های مختلف دولتی، آنها یارانه آن را به کارمندان خود بدهند و آن ساحل را رها کنند تا بتوانند به‌درستی ساخته شود و مورد استفاده همه قرار گیرد. در نهایت به‌نظر بنده اهلیت فرع بر واگذاری است و صلاحیت افراد مبنای واگذاری نیست و این کار غلط است. اهلیت نباید به معنای ممیزی کردن و تخصصی کردن موقعیت‌های گوناگون باشد.

واقعیت واگذاری‌ها

علی فرح‌بخش، پرسش بعدی را از عبدالعلی میرکوهی، مشاور وزیر دادگستری و رئیس هیات داور اختلافات دولت و بخش خصوصی در واگذاری‌ها پرسید و گفت: افکار عمومی در خصوص منصفانه بودن واگذاری بخش‌های مختلف و خصوصی‌سازی و مولدسازی شک دارند. خصوصاً که هیات واگذاری حتی مصونیت قضایی دارد. اگر ممکن است در خصوص نحوه این واگذاری‌ها توضیح دهید.

عبدالعلی میرکوهی گفت: فروش اموال دولتی به اشکال مختلف وجود دارد. طبق ماده ۶۸ قانون، شرکت‌های دولتی حق فروش اموال خود را دارند. اما در حال حاضر بحث خصوصی‌سازی است که از تصویب برنامه سوم توسعه آغاز شد. پس از تصویب قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ نیز ادامه همان خصوصی‌سازی انجام شد. در این اصل نیز گفته شده که ارائه این شرکت‌ها باید در وهله اول از طریق بورس ارائه شود؛ به شرطی که اگر برای اولین بار ارائه می‌شود، قیمت پایه را سازمان خصوصی‌سازی کارشناسی و سپس هیات واگذاری تعیین

اجتناب‌ناپذیر است. پیش از آن، می‌گویند خصوصی‌سازی به سمت یک رویکرد سیاسی رفت. خصوصی‌سازی حتی اگر یک فکر اقتصادی باشد، همچنان ماهیت سیاسی دارد. این مساله سیاسی باید به درجاتی حل شود و بعد از آن قدم‌های دیگر را برداشت. ایراد اصلی خصوصی‌سازی در ایران در حال حاضر دقیقاً مساله سیاسی است. در فضای سیاسی و با قوانین مالکیت ایران اصلاً امکان فعالیت بخش خصوصی وجود ندارد. ابتدا باید صحبت از تخصصی‌سازی امکان‌پذیر نیست. بازار آزاد رقابتی نباشد، شرکت خصوصی و فرد عادی نمی‌توانند بنگاه‌ها را بخرد؛ چرا که دولت بلافاصله قیمت‌گذاری می‌کند. این اقتصاددانان با تاکید بر اینکه برنامه سوم یک ایراد بزرگ داشت، گفت: در این برنامه بر آزادسازی تاکید چندانی نشده، در حالی که باید خصوصی‌سازی و بهره‌وری و... پس

پارادوکس مهم در خصوصی‌سازی

اسماعیل شجاعی در پاسخ به این سوال که چطور سهام شرکت به بخش خصوصی واگذار شده اما همچنان انتخاب مدیران توسط دولت انجام می‌شود، گفت: من با دکتر غنی‌نژاد هم‌نظر هستم که بستر خصوصی‌سازی در ایران وجود ندارد. به‌نظر می‌رسد در ایران خصوصی‌سازی زیرت‌المجالس و ابزاری برای گول‌زدن مردم است. خصوصی‌سازی در ایران چندان جدی گرفته نمی‌شود. از نظر برخی مسوولان مدیر خصوصی‌انسان ارزشمندی تلقی نمی‌شود. هر روز صداوسیما خبری بر مبنای فساد و بعد عکس چهره مدیر شرکت خصوصی را نشان می‌دهد. مشکل اینجااست تا وقتی که رسانه‌های ایران و سیاستگذارها برای خصوصی‌سازی آماده نباشند، این مساله محقق نمی‌شود.

امروزه واگذاری‌های شرکت به بخش خصوصی عملاً فاجعه تلقی می‌شود. یکی از مواردی که نشان می‌دهد، تکرار این مساله است که خصوصی‌سازی شکست خورده است. بررسی دقیقی در خصوص تمام شرکت‌های خصوصی انجام نشده و صرفاً تمام رسانه‌ها فساد بخش خصوصی را بولد می‌کنند. در تاریخ ایران، ثروتمندان اصولاً از طریق رانت دولتی ثروتمند شده بودند و در نتیجه ثروتمند بودن وجهه مثبتی ندارد.

در نتیجه می‌توان به سه نکته اشاره کرد: اول اینکه مدیران و مسوولان اعتقادی به خصوصی‌سازی ندارند. بعد از آن باید تاکید کرد که رسانه‌های ما نیز اعتقادی به خصوصی‌سازی ندارند و ادبیاتشان بیشتر در سمت و سوی مارکسیسم و سوسیالیسم است.

در نهایت، عموم مردم هم نگاه مثبتی به سرمایه‌گذار موفق و ثروتمند ندارند. حال وقتی حکومت نمی‌خواهد کاری انجام دهد، با لطایف‌الرحیمی این کار را نمی‌کند. مساله ایران خودرو و سایپا نیز همین است. این شرکت‌ها انگار به اسارت گرفته شده‌اند. برای واگذاری هم بلاهای مختلفی سرش آورده‌ایم و به گونه‌ای عمل کرده‌ایم که اسم شرکت خصوصی است، اما بیش از ۵۰ درصد آن در دست دولت است و می‌تواند مدیران را تغییر دهد. دولت در سیاست‌های شرکت‌های ایران خودرو و سایپا دخالت زیادی دارد. نهنتهای مدیرکل، بلکه مدیران کوچک‌ترین بخش‌ها هم تعیین می‌شوند. از سوی دیگر حتی تعداد کارکنان این شرکت‌ها نیز وضعیتی تحمیلی است. نماینده مجلس، وزیر کشور را به استیضاح می‌کنند، اگر نتوانند نبره‌هایی را که می‌خواهد به زور به این شرکت‌ها بفرستد. بیشتر فساد در بخش دولتی انجام می‌شود و باید خصوصی‌سازی انجام شود، اما خصوصی‌سازی واقعی و نه خصولتی‌سازی؛ در این دو شرکت خودروسازی نیز اگر خصوصی‌سازی به‌درستی انجام شود، بعد از چند سال احتمالاً می‌توانند به بزرگ‌ترین و موفق‌ترین شرکت‌ها تبدیل شوند.

انتخاب بین بد و بدتر

موسی غنی‌نژاد در پاسخ به این سوال که آیا واگذاری شرکت‌ها در وضعیت فعلی انتخاب بین بد و بدتر نیست، گفت: چیزی که بنده مطرح کردم این است که این بحث اصلاً بی‌فایده است. صورت مساله این است که این قانون بد است و سیاست‌های کلی اصل ۴۴ غلط نوشته شده و جواب نمی‌دهد. تا زمانی که فضای بازار وجود نداشته باشد، بخش خصوصی هم به وجود نمی‌آید. بحث‌های دیگر بحث متفرقه است. دوستان نشستند و مدام به دولت می‌گویند این مسیری که رفتید غلط بوده؛ اصلاً دولت صحبت شما را قبول ندارد؛ اصلاً خود شما را قبول ندارد! نصیحت کردن سیاستگذاران را خنده‌داری است، چرا که قبول نمی‌کند. باید به عنوان فرد اهل فکر مطالبه آزادی را به مطالبه عمومی بدل کرد و آزادی هم فقط در اقتصاد نیست و در تمام بخش‌های زندگی افراد است. بحث اصلی این است که اقتصاد ما مریض است و بیماری‌اش این است که همه چیز دستوری است. باید دست دولت را کوتاه کرد، باید قدرت را از آن گرفت و بعد سعی در اصلاح داشت. آن وقت است که می‌توان توصیه‌های سیاسی در دیگر بخش‌ها داشت و آن را پیاده کرد.

چرا رشد اقتصادی جان نمی‌گیرد؟

داوود سوری در همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳» مهم‌ترین چالش‌های رشد اقتصاد ایران را تشریح کرد و گفت: به دلیل تحریم و بی‌ثباتی اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تشکیل سرمایه داخلی دشوار شده است.

وی سخنان خود را با این نکته آغاز کرد که ایران نیازمند رشد اقتصادی است و تجارت یکی از ملزومات رشد اقتصادی به‌شمار می‌رود. این اقتصاددان اشاره به اینکه دهه ۹۰ شمسی دهه‌ای دست‌ورفته اقتصاد ایران است، تأکید کرد: جبران این دهه بدون توجه به مقوله تجارت ممکن نیست، چرا که تحریم‌های بین‌المللی در نهایت تجارت را به مثابه گلوگاه اقتصاد ایران تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.

سوری پس از تجارت، معماری اقتصاد ایران را یکی از عواملی دانست که مانع رشد اقتصادی ایران می‌شود. او تصریح کرد که عمداً از واژه معماری استفاده می‌کند، چرا که به‌زعم او مشکلات اقتصاد ایران چیزی فراتر از سیاست‌های اقتصادی است. او در ادامه اعلام کرد که پیامدهای تحریم‌ها و تأثیر وقایع سیاسی مهم بین‌المللی بر اقتصاد ایران را مورد بررسی قرار خواهد داد.

این اقتصاددان بیان کرد که با وقوع بحران کرونا، رشد اقتصادی کشورهای جهان با وقفه مواجه شد، اما با اتمام این بیماری، کشورها به روند عادی رشد اقتصادی خود بازگشتند. به گفته سوری، پیش‌بینی می‌شود اقتصاد جهان در سال‌های آتی بازخوری در حدود ۳ درصد رشد کند. این صاحب‌نظر اقتصادی تأکید کرد: بررسی داده‌های موجود از کشورهای مختلف نشان می‌دهد که نرخ رشد اقتصادی بالا، همبستگی زیادی با رشد تجارت دارد. به عبارت دیگر تجارت از اقتصادهای مختلف جهان شبکه‌ای می‌سازد و نوعی هماهنگی میان وضعیت اقتصادی آنها به وجود می‌آورد. به گفته سوری، ایران نیز نمی‌تواند از این جریان تجارت مستثنی شود و هرچه از تجارت کناره‌گیری کند، صدمات بیشتری از جانب کاهش رشد اقتصادی متوجه‌ما می‌شود.

این اقتصاددان در بخش دیگری از سخنان خود به افزایش قابل توجه تجارت خدمات اشاره کرد و گفت: افزایش قابل توجه تجارت خدمات در سال‌های اخیر، مدیون گسترش اینترنت و اقتصاد دیجیتال است. سوری با ارائه آمارهای اقتصادی نشان داد که اقتصاد ایران در دهه ۹۰ شمسی تقریباً معادل صفر درصد رشد اقتصادی را تجربه کرده است و می‌توان آن را دهه‌ای از دست‌ورفته نامید. وی متذکر شد: هرچند آمارهای چندسال اخیر از بازگشت اقتصاد ایران به رشد اقتصادی مثبت حکایت دارد، اما باید توجه کرد که این آمارها الزاماً قطعی نیستند و داده‌های فصلی تقریبی است. او با بررسی ترکیب رشد اقتصادی، نرخ رشد گروه صنعت و خدمات را پایین ارزیابی و تأکید کرد که عمده رشد اقتصادی به دست آمده به‌شماره بخش نفت و گاز بازمی‌گردد.

سوری با بیان اینکه به‌رغم رشد اقتصادی نسبتاً بالا در سال‌های اخیر هم‌زمان شاهد هستیم که نرخ تورم همچنان به‌نسبت در سطح بالایی باقی مانده است، تصریح کرد: «سوی دیگر اگرچه نرخ رشد نقطه به نقطه نقدینگی با کاهش مواجه شده است، نرخ تورم همچنان بالاست.

سوری، رفتار جدید متغیرهای اقتصاد کلان را از دو حالت خارج ندانست: اول اینکه در اقتصاد ایران شکست ساختاری اتفاق افتاده است، دوم، رشد اقتصادی و کاهش سرعت رشد نقدینگی از کیفیت کافی برای کاهش دادن نرخ تورم برخوردار نبوده است.

او بیان کرد: از داده‌ها می‌توان دریافت نرخ رشد کیفیت بالایی ندارد و عمده آن به رشد بخش نفت و گاز بازمی‌گردد. سوری با اشاره به اینکه یکی از متغیرهای مهم اقتصاد ایران تحریم است، بیان کرد: در سال آینده شاهد برگزاری انتخابات آمریکا خواهیم بود و نتیجه آن بر اقتصاد ایران آثار متفاوتی خواهد داشت. بر این اساس، برپنده شدن هر یک از نامزدهای ریاست جمهوری می‌تواند آثار متفاوتی بر صادرات نفت و سیاست‌های اقتصادی کشور داشته باشد. او با استناد به نظرسنجی‌های فعلی تأکید کرد که احتمالاً انتخاب نامزد جمهوری خواه کم‌نیست؛ هرچند برای پیش‌بینی زود است.

این اقتصاددان تأکید کرد: اقتصاد ایران به واسطه ایجاد و همسایگانش هیچ‌گاه به‌طور کامل از بازارهای جهانی حذف نخواهد شد، اما هزینه فرصت تجارت ما افزایش خواهد یافت. سوری در ادامه برخی دیگر از آثار سوء تحریم‌ها را برشمرد و اعلام کرد: تشکیل سرمایه در سال‌های پس از ۲۰۱۸ به شکل قابل‌توجهی کمتر از سطح استهلاک سرمایه بوده است. سوری چاره این موضوع را استفاده از سرمایه داخلی و خارجی دانست و تصریح کرد که نمی‌توان به سرمایه‌گذاری خارجی چشم‌آمید داشت، چرا که در وهله اول ما تحریم هستیم و دوم، هیچ‌کس سرمایه‌اش را به کشوری وارد نمی‌کند که از نرخ ارز چندگانه استفاده می‌کند، معامله‌ارز در آن قاچاق است و قیمت‌گذاری گسترده دولتی در آن وجود دارد.

او اوضاع داخلی را بهتر ندانست و بی‌ثباتی در سیاست‌های اقتصادی، کنترل نرخ ارز و سرکوب نرخ واقعی بهره در محدوده منفی را از موانع مهم برای سرمایه‌گذاران داخلی تلقی کرد و مسأله خروج سرمایه از کشور را نتیجه قابل پیش‌بینی آن دانست.

اصل طلا از مالیات ارزش افزوده معاف است

معاون پژوهشی مرکز آموزش سازمان امور مالیاتی کشور گفت: اصل طلا از جمله کالاهایی است که از مالیات ارزش افزوده معاف است. اشکان هراتی بیان کرد: طبق قانون دائمی مالیات ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰، اصل طلا معاف از ارزش افزوده است و در خرید طلا، فقط اجرت طلا محاسبه می‌شود و خریدار هیچ‌گونه مالیاتی غیر از آن نباید بپردازد. او تصریح کرد: با اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان و از طریق جریان صدور صورت حساب الکترونیکی، شفافیت ایجاد می‌شود و دیگر خریدار بابت کالای معاف از مالیات ارزش افزوده مالیات پرداخت نمی‌کند. معاون پژوهشی مرکز آموزش سازمان امور مالیاتی خاطر نشان کرد: در صورت حساب الکترونیکی، یک بار مالیات ارزش افزوده کالا در دریافت می‌شود و سازوکار آن طوری طراحی شده که امکان اخذ مالیات از کالای معاف و اخذ دویاره مالیات امکان‌پذیر نیست، اما در غیر این صورت فروشنده می‌تواند ارزش افزوده دیگری از افراد بگیرد. هراتی افزود: همه کالاها در سامانه مودیان با ذکر شماره سریال ثبت شده‌اند و افراد می‌توانند با در دست داشتن شماره سریال کالا از اصل و نقلی بودن آن اطمینان حاصل کنند. صورت حساب الکترونیک مالیاتی دارای سریال ۲۲ کاراکتری منحصر به فردی است که اقلام و اطلاعات آن متناسب با نوع کسب‌وکار توسط سازمان امور مالیاتی تعریف شده و شناسه کالا (۱۳ رقمی) و نرخ مالیات آن مشخص شده است. او با تأکید بر اینکه از اول دی ماه اشخاص مشمول مکلفند صورت حساب الکترونیک صادر کنند، گفت: اعتبار فروشگاه‌ها در صدور صورت حساب الکترونیکی است. توصیه می‌شود مصرف‌کننده از کسانی خرید کند که صورت حساب الکترونیکی صادر می‌کنند، زیرا به‌طور قطع کسانی که صورت حساب الکترونیکی صادر می‌کنند، جزو فروشگاه‌ها و کسب‌وکارهای معتبر هستند. / ایرنا

در همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳» با حضور اقتصاددانان مطرح شد

فرمان مهار تورم دست کیست؟

در پنل تخصصی رشد و تورم همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳»، اقتصاددانان و صاحب‌نظران اقتصادی به بررسی این موضوع پرداختند که رشد اقتصادی بلندمدت که تعیین‌کننده شرایط محیطی کسب‌وکارها و خانوار است رو به کدامین سو دارد؟ آیا اقتصاد ایران از شرایط رکودی وارد یک مرحله رونق و رشد بلندمدت و مستمر خواهد شد یا رکود همچنان با ما خواهد بود؟ انتظار می‌رود کدام بخش‌ها عملکرد بهتری داشته باشند؟ در چه صورتی تورم در سال پیش رو از سطوح بالای کنونی کاهش قابل‌ملاحظه‌ای خواهد یافت؟ در این پنل، فرهاد نیلی اقتصاددان و مدیرعامل شرکت مشاوره رهنمان، تیمور رحمانی عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران، کامران ندری عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق و احمد رضا جلالی نائینی عضو هیات علمی موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند.

علمی‌مدعی / ادبیای اقتصاد

با افزایش سیالیته پول، تورمی‌پولی پول نیز افزایش پیدا می‌کند. این موضوع نشان می‌دهد بازی اقتصاد ایران تغییر کرده است.

کاشناسان در پنل رشد اقتصادی و تورم به نقد سیاست‌های پولی بانک مرکزی و ارائه راهکارهای مناسب برای بحران‌های پولی فعلی کشور پرداختند.

فرمان سیاست‌گذاری پولی
مدیرعامل شرکت مشاوره رهنمان گفت: ضربه‌های اقتصاد ایران افزایش یافته است و از سه کارکرد اساسی پول، کارکرد ذخیره ارزش به کلی به نفع کارکرد واسطه مبادله در حال تغییر است. در اقتصاد که نااطمینانی بالاست، نرخ جایگزینی افزایش می‌یابد و به این ترتیب، هر کس فردا بفروشد برنده است. انتظارات تورمی نیز از شدت بالایی برخوردار می‌شود و موجودی انبار به صورت مستمر افزایش می‌یابد. با توجه به این شرایط می‌توان گفت بازی اقتصاد ایران تغییر کرده است، سپرده‌گذاران متوجه تغییر این بازی شده‌اند اما سیاستگذار متوجه نشده است و تا زمانی که سیاستگذار متوجه این تغییر بازی نشده است، ارقام رشد اقتصادی می‌تواند گمراه‌کننده باشد. این اقتصاددان در پاسخ به این سؤال که آیا در صورت ثبات سایر متغیرها نمی‌توان تنها با کنترل نقدینگی، نرخ تورم را به کانال ۱۵ تا ۲۰ درصد رساند، از یک مثال استفاده کرد. نیلی گفت همه ما از فرمان ماشین استفاده کرده‌ایم.

هنگامی که فرمان را می‌چرخانیم، چرخ می‌چرخد و ما آنقدر به این فرآیند عادت کرده‌ایم که وجود واسطه‌های بین فرمان و چرخ را فراموش کرده‌ایم. در صورتی که میل فرمان مشکل داشته باشد و ما فرمان را بچرخانیم اما چرخ حرکت نکند یا تغییر راننده یا جعبه فرمان نمی‌توانیم چرخ را به حرکت درآوریم. میل فرمان سیاست‌گذاری ما اعتبار آن است و اعتبار

مدیرعامل شرکت مشاوره رهنمان گفت: ضربه‌های اقتصاد ایران افزایش یافته است و از سه کارکرد اساسی پول، کارکرد ذخیره ارزش به کلی به نفع کارکرد واسطه مبادله در حال تغییر است. در اقتصاد که نااطمینانی بالاست، نرخ جایگزینی افزایش می‌یابد و به این ترتیب، هر کس فردا بفروشد برنده است. انتظارات تورمی نیز از شدت بالایی برخوردار می‌شود و موجودی انبار به صورت مستمر افزایش می‌یابد. با توجه به این شرایط می‌توان گفت بازی اقتصاد ایران تغییر کرده است، سپرده‌گذاران متوجه تغییر این بازی شده‌اند اما سیاستگذار متوجه نشده است و تا زمانی که سیاستگذار متوجه این تغییر بازی نشده است، ارقام رشد اقتصادی می‌تواند گمراه‌کننده باشد. این اقتصاددان در پاسخ به این سؤال که آیا در صورت ثبات سایر متغیرها نمی‌توان تنها با کنترل نقدینگی، نرخ تورم را به کانال ۱۵ تا ۲۰ درصد رساند، از یک مثال استفاده کرد. نیلی گفت همه ما از فرمان ماشین استفاده کرده‌ایم.

هنگامی که فرمان را می‌چرخانیم، چرخ می‌چرخد و ما آنقدر به این فرآیند عادت کرده‌ایم که وجود واسطه‌های بین فرمان و چرخ را فراموش کرده‌ایم. در صورتی که میل فرمان مشکل داشته باشد و ما فرمان را بچرخانیم اما چرخ حرکت نکند یا تغییر راننده یا جعبه فرمان نمی‌توانیم چرخ را به حرکت درآوریم. میل فرمان سیاست‌گذاری ما اعتبار آن است و اعتبار

چشم‌های ارزی بوده است و یک مرتبه نیز به انبساط پولی بازمی‌گردد. به گفته این اقتصاددان، در چهار مورد چشم ارزی، اقتصاد ایران وارد رکود تورمی شده و تورم آن به سمت عرضه بازمی‌گشت، نه تقاضا. جلالی نائینی تأکید کرد: سطح تورم بعد از بازگشت تحریم‌ها در سال ۹۷، حول یک روند صعودی و به صورت نوسانی حرکت کرده و از شکل مزمن پیشین خود به شکل لحام گسیخته درآمده است. این استاد دانشگاه در ادامه افزود: بانگه‌دقیق‌تر به تورم کالاها و تورم خدمات، می‌توان دریافت که کالاها نسبت به خدمات حساسیت بالاتری نسبت به نوسانات ارزی از خود نشان می‌دهند و این به واسطه بالاتر تولید کالا به واردات بازمی‌گردد. او تصریح کرد که در سه‌دهه گذشته، نرخ رشد در ایران بیشترین همبستگی را با تورم داشته است. جلالی نائینی در ادامه با بررسی دقیق تر سازوکارهای اثرگذاری نرخ ارز بر اقتصاد ایران، همبستگی بالای تورم در ایران با نرخ ارز را توضیح داد. به گفته او، برای توضیح اثرگذاری نرخ ارز بر اقتصاد ایران می‌توان دو محرک اصلی عرضه و تقاضا را در نظر گرفت. براساس سخنان این اقتصاددان، اقتصاد ایران از دو محل تکانه‌های اسمی و تکانه‌های خارجی متاثر می‌شود. بر این

چشم‌های ارزی بوده است و یک مرتبه نیز به انبساط پولی بازمی‌گردد. به گفته این اقتصاددان، در چهار مورد چشم ارزی، اقتصاد ایران وارد رکود تورمی شده و تورم آن به سمت عرضه بازمی‌گشت، نه تقاضا. جلالی نائینی تأکید کرد: سطح تورم بعد از بازگشت تحریم‌ها در سال ۹۷، حول یک روند صعودی و به صورت نوسانی حرکت کرده و از شکل مزمن پیشین خود به شکل لحام گسیخته درآمده است. این استاد دانشگاه در ادامه افزود: بانگه‌دقیق‌تر به تورم کالاها و تورم خدمات، می‌توان دریافت که کالاها نسبت به خدمات حساسیت بالاتری نسبت به نوسانات ارزی از خود نشان می‌دهند و این به واسطه بالاتر تولید کالا به واردات بازمی‌گردد. او تصریح کرد که در سه‌دهه گذشته، نرخ رشد در ایران بیشترین همبستگی را با تورم داشته است. جلالی نائینی در ادامه با بررسی دقیق تر سازوکارهای اثرگذاری نرخ ارز بر اقتصاد ایران، همبستگی بالای تورم در ایران با نرخ ارز را توضیح داد. به گفته او، برای توضیح اثرگذاری نرخ ارز بر اقتصاد ایران می‌توان دو محرک اصلی عرضه و تقاضا را در نظر گرفت. براساس سخنان این اقتصاددان، اقتصاد ایران از دو محل تکانه‌های اسمی و تکانه‌های خارجی متاثر می‌شود. بر این

یادآور شد که بدون رفع سلطه مالی دولت به صورت عام، امکان کنترل مزمن تورم وجود ندارد. البته این به این معنا نیست که نمی‌توان تورم را به صورت موقت پایین آورد. در سال‌های ۹۳ تا ۹۶ تورم کم شد، اما ما مطمئن بودیم که این کاهش تحت هیچ شرایطی ماندگار نخواهد بود. رفع سلطه مالی، تنها به معنای رفع کسری بودجه دولت نیست بلکه به معنای مجاز نبودن دولت برای استفاده از منابع بانکی برای انواع تعهدات است.

اهمیت توزیع قدرت خرید

کامران ندری، عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق، در پاسخ به سؤالی در مورد موثر بودن یا نبودن سیاست صدور گواهی سپرده با سود ۳۰ درصد در کنترل نرخ ارز گفت که اگرچه ممکن است این سیاست، در کوتاه‌مدت در کنترل نرخ ارز موثر بوده باشد، نمی‌توان این نتیجه‌گیری را کرد که با سیاست نرخ بهره، می‌توان تورم مزمن را کنترل کرد. حتی فراتر از این، باید گفت نمی‌توان تنها با محدودیت‌های پولی، تورم مزمن را کنترل کرد. در تحلیل‌های ارتدوکسی می‌گویند علت تورم این است که رشد نقدینگی فراتر از تقاضای اقتصاد است. علت این رشد نقدینگی در نهایت به کسری بودجه مستمر دولت بازمی‌گردد.

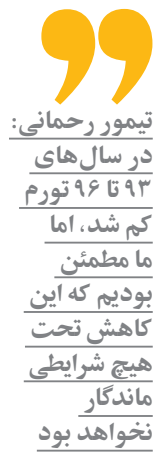
این صاحب‌نظر اضافه کرد: در کشوری همچون آرژانتین که مشکلاتی همچون کشور ما دارد، تلاش‌های مختلفی برای کنترل رشد نقدینگی و کسری بودجه دولت صورت گرفته است، با این حال، اگرچه این تلاش‌ها به صورت موقت به موفقیت رسیده‌اند اما در بلندمدت ناکام مانده‌اند، همان‌طور که در ایران نیز این اتفاق افتاده است. مشکل در این روش‌ها چیست؟ مشکل در تخصیص قدرت خرید در جامعه است.

او گفت: در کشورهایی که درگیر تورم مزمن هستند، در میان گروه‌های ذی‌نفع، رقابتی برای رسیدن به قدرت خرید وجود دارد. این گروه‌های ذی‌نفع، اقشار مختلف جامعه را شامل می‌شوند که به دنبال رسیدن به قدرت خرید هستند. برای مثال، در صورتی که نقدینگی کنترل شود، ولی قیمت حامل‌های انرژی همچنان سرکوب شده باشد، در هنگام آزادسازی قیمت این حامل‌ها، وضعیت درآمدی گروه‌های مختلف به هم می‌ریزد و بار دیگر موج تورمی ایجاد می‌شود و تورم مزمن بازمی‌گردد. این اقتصاددان افزود: به نظر می‌رسد مسأله تورم در کشور قابل حل نیست، مگر اینکه یک اصلاح بنیادین و بازاریابی ساختاری در اقتصاد کشور انجام پذیرد که هیچ‌کدام از گروه‌های درآمدی وارد رقابت برای کسب قدرت خرید نشوند. ندری نخستین قدم

این اصلاح سیاستی بنیادی را رفع کسری بودجه دولت و اصلاح سیاست‌های پولی دانست. با این حال یادآور شد که این امر کار ساده‌ای نخواهد بود. اگر شما قدرت خرید مردم را تأمین نکنید، مردم خود به تأمین قدرت خرید خود می‌پردازند. همچنین باید یادآور شد نمی‌توان به سرعت نرخ تورم را پایین آورد و در صورتی که برنامه داشته باشیم می‌توانیم ظرف ۱۰ تا ۱۵ سال تورم را کنترل کنیم، در غیر این صورت با یک شوک تورم مزمن بار دیگر بازمی‌گردیم.

لختی تورم

احمد رضا جلالی نائینی، عضو هیات علمی موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، به نقش تورم سمت عرضه در ایجاد تورم مزمن در کشور از سال ۱۳۹۷ اشاره کرد و گفت: از سال ۱۳۹۷ به بعد شوکی به سمت عرضه کشور از طریق تحریم وارد شد که از طریق سیاست‌های مالی و پولی ادامه پیدا کرد و یک مارپیچ هزینه و قیمت را ایجاد کرد. این مسأله منجر به لختی تورم و انتظارات تورمی بالا در کشور شده است. این اقتصاددان افزود: تا هنگامی که یک بسته سیاستی قابل باور اصلاحات مالی، پولی و روابط تولیدی تنظیم نشود تورم مزمن در کشور قابل کنترل نخواهد بود. این عضو هیات علمی موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی گفت: «با ابزار نرخ بهره نمی‌توان در بلندمدت نرخ ارز را کنترل کرد، اگرچه نرخ بهره می‌تواند ابزار مناسبی برای کنترل تقاضا باشد. این اقتصاددان به این موضوع اشاره کرد که طبق داده‌های آماری نرخ ارز بوده است که بر نقدینگی اثر گذاشته و نه بر عکس.

کسری بودجه نیز خود را در ترازنامه بانک مرکزی نشان می‌دهد. جلالی نائینی تأکید کرد این فرآیند نشان می‌دهد که تکانه خارجی صرف در اقتصاد ایران وجود ندارد و با تکانه‌های تحریمی، آثار پولی نیز ظاهر می‌شود. او تأکید کرد: تفاوت این دو محرک در این است که در تکانه اسمی، بانک مرکزی از طریق افزایش حجم پول شکل کلان‌اقتصادی از تورم‌زایی وجود می‌آورد، اما در تکانه خارجی، افزایش تقاضای درون‌زای ترکیب نقدینگی اثر می‌گذارد. این استاد اقتصاد در جمع‌بندی صحبت‌هایش اعلام کرد که تقاضای داخلی، نرخ تورم بیشترین تأثیر را به ترتیب از نرخ ارز، انتظارات تورمی و رشد پول می‌پذیرد. این اقتصاددان تصریح کرد که در کوتاه‌مدت، علاوه بر نرخ ارز، نقش انتظارات تورمی نیز از اهمیت فشار بنگاه‌ها برای دریافت تسهیلات مستقیم از بانک مرکزی را تحت فشار قرار می‌دهد. به گفته جلالی نائینی، این فرآیند، موجب تشدید تقاضای درون‌زای اعتبار در نظام پولی کشور می‌شود. این اقتصاددان، سومین کانال اثرگذاری تکانه‌های خارجی، از طریق تقاضاست. بر این اساس، کاهش درآمد‌های نفتی به افت درآمد‌های دولت منجر شده و کسری بودجه را افزایش می‌دهد. این افزایش در

سازوکارهای اثرگذار بر تورم

در باره علل تورم در ایران پرداخت. او با بیان اینکه اقتصاد ایران ۵ جهش تورمی را تجربه کرده است، تصریح کرد: در چهار مورد، این جهش‌ها ناشی از

در همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳»، احمد رضا جلالی نائینی، استاد اقتصاد و از اعضای پژوهشکده پولی و بانکی، به ارائه نظرات خود

بازار ۱۴۰۲/۱۱/۲۹

نوع ارز	قیمت	تغییرات
دلار	۵۶۸۵۰	۸۰۰
یورو	۶۱۵۰۰	۹۰۰
پوند انگلیس	۷۱۹۰۰	۱۱۰۰
صدین زاین	۳۸۰۰۰	۶۰۰
فرانک سوئیس	۶۴۷۵۰	۹۵۰
یوان چین	۷۹۳۰	۱۱۰
دلار کانادا	۴۲۴۵۰	۶۲۰
دلار استرالیا	۳۷۲۵۰	۵۰۰
لیر ترکیه	۱۸۶۵۰	۳۰
کرون سوئد	۵۴۷۰	۸۰
درهم امارات (تقدی)	۱۵۶۰۰	۲۲۰
دینار کویت	۱۸۵۶۰۰	۲۸۵۰

قیمت ارز در بازارهای متشکل (تومان)

نوع ارز	قیمت	تغییرات
دلار مرکز مبادله ارز و طلا	۴۲۹۲۱	۰
دلار (اسکناس سامانه سنا)	۴۲۹۲۱	۰
دلار کانادا (اسکناس سامانه سنا)	۳۱۸۱۷	-۱۳
دلار (حواله سامانه سنا)	۳۹۷۰۹	۰
دلار (صرافی ملی)	۴۲۹۲۱	۰
یورو (اسکناس سامانه سنا)	۴۶۲۵۴	۳۵
لیر ترکیه (اسکناس سامانه سنا)	۱۳۹۱	۰
درهم (اسکناس سامانه سنا)	۱۱۶۸۷	۰
یوان (اسکناس سامانه سنا)	۵۹۶۷	۱

نرخ سکه و طلا (تومان)

نوع سکه	قیمت	تغییرات
سکه طلای طرح جدید	۳۳۳۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰
نیم سکه	۱۸۶۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
ربع سکه	۱۱۶۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۲۸۳۵۰۰۰	۳۹۰۰۰۰

نرخ برابری ارزهای عمده

نوع ارز	برابری	تغییرات
یورو به دلار	۱/۰۷۷	۰
پوند به دلار	۱/۲۴	۰
دلار به یورو	۱۵۰/۲۲۵	۰
دلار به درهم	۳/۶۷	۰
دلار به یوان	۷/۱۸۹	۰
شاخص دلار	۱۰۴/۲۷	۰

نرخ ارزهای بانک مرکزی (ریال)

نوع ارز	نرخ	تغییرات
دلار آمریکا	۴۴۰۰۰	۰
پوند انگلیس	۵۲۹۱۹	۵۰
روپیه هند	۵۵۶	۰
درهم امارات	۱۱۴۳۷	۰
صدین زاین	۲۷۹۵۷	۲۲
لیر ترکیه	۱۳۶۳	-۱
روپیل روسیه	۴۵۷	۰
یوان چین	۵۸۴۰	۱
هزار وون کره جنوبی	۳۱۵۴۱	۵۵
یورو	۴۵۶۲۲	۳۵

همایش چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳
Iranian Economy Overview Conference
میزگرد تخصصی بودجه، فرابودجه و ناترازی ها

پولی از طریق کانال‌های نامتعارف عملیات فرابودجه‌ای نیز تحت‌تاثیر کسری بودجه دولت قرار می‌گیرد. مثال دیگر این است که دولت در بیمه تامین اجتماعی یا شهرداری تکالیفی اعمال کرده، اما به ازای آن، در بودجه منابعی پیش‌بینی نکرده است. به طور مثال کارگاه‌های زیر شهر کارکن معاف از مالیات بردارند که دولت باید به جای آنها مالیات بردارند که دولت این کار را نخواهد کرد و این بدهی‌های دولت به نهادهای عمومی (که این نهادها تا مدت زمان کوتاهی می‌توانند از دریافت این مبلغ چشم‌پوشی کنند) بر سر نظام پولی کشور آوار می‌شود. پورمحمدی در خصوص روش‌های غیرمتعارف بدهکار می‌شود و کتید دولت به پیمانکاران بدهکار می‌شود و قادر به پرداخت دستمزد آنها نیست، در این حالت بانک را ملزم به پرداخت خواهد کرد. این امر در نهایت به تسویه بدهی دولت از سوی بانک مرکزی می‌انجامد و سبب رشد پایه پولی می‌شود. این کارشناس اعلام کرد: برای محاسبه‌پذیر کردن عملیات فرابودجه‌ای از یکسو تلاش شده تا زبان شرکت‌های دولتی، بدهی نهادهای دولتی، بدهی بانک‌های عامل و صندوق‌ها و بانک مرکزی محاسبه شود و از سوی دیگر مبنای حقوقی آنها، قوانین و فرآیندهای پنهان آن، تحلیل ترانزاکشن‌ها و اثرات آن و در نهایت کسری بودجه بررسی شده است. بنابراین می‌توان ادعا کرد که علاوه بر کانال‌های شناخته‌شده و متعارف، پایه

کرده و با آسیاب آن، آرد را کیلویی ۶۰۰ تومان عرضه می‌کند. در این میان دولت قادر به پرداخت مابه‌التفاوت قیمتی آن به شرکت‌های دولتی نیست و دولت بدهکار می‌شود. در این صورت تامین مبلغ بدهی روی دوش بانک‌ها می‌افتد.

«چه عواملی موجب کسری بودجه می‌شود؟» حسن خوشبوی، مدیر کل اسبق دفتر امور بنگاه‌ها و خصوصی سازی سازمان برنامه و بودجه در رابطه با عوامل کسری بودجه بیان کرد: «نظام بودجه‌تبلور مالی نظام حکمرانی است. اگر دولت حکمرانی‌اش را از تقاضا دهد، شیوه و تکنولوژی‌های جدید را به کار گیرد و روش‌های بودجه‌ریزی بهبود پیدا کند، پیامدهای آن نیز قابل مشاهده خواهد بود. در سال ۱۴۰۳، ۵۰ درصد مالیات افزایش پیدا می‌کند که به عقیده خوشبوی اگر دولت به صورت منطقی رفتار کند، افزایش ۵۰ درصدی یکباره مالیات در یک سال دور از انتظار است. اصلاح نظام بودجه‌ریزی منوط به اصلاح حکمرانی اقتصادی دولت است که این موضوع در ایران به آرایش بودجه‌ریزی و شیوه‌های محاسبه آن محدود شده است. در حال حاضر، مأموریت شرکت‌های دولتی رفع کسری‌های بودجه دولت است و آنها ابزارهای دولت برای پوشش کسری‌های بودجه به‌شمار می‌روند. برای حل این مساله باید حکمرانی‌های اقتصادی اصلاح شود که با توجه به ذی‌نفعان در این حوزه، این امر به سختی امکان‌پذیر است. اما یک راه ساده این است که قوانین را اندکی اصلاح و شرکت‌های دولتی را از قانون بودجه حذف کنیم. در ادامه این گفت‌وگو صابر شیبانی، رئیس انجمن محاسبات بیمه و مالی ایران با اشاره به آثار وجود دیدگاه‌ها

در همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳» مطرح شد موتور مالی حرکت تورم

در همایش «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳»، سید حمید پور محمدی، معاون پیشین سازمان برنامه و بودجه صحبت‌هایش را با تشریح عملیات فرابودجه‌ای و ناترازی‌های مبنی بر رفتار مالی دولت، به عنوان مهم‌ترین بازنگر اقتصاد آغاز کرد. او در ابتدای سخنان خود اعلام کرد که روش‌های متعارف و نامتعارف تامین کسری دولت، مبنای حقوقی و نحوه اثرگذاری آن، ارتباط بودجه‌تورم از منظر نیمه‌پنهان آن به نام عملیات فرابودجه‌ای و آثار عملیات فرابودجه‌ای بر تورم و پایه پولی از موضوعات اصلی این ارائه به‌شمار می‌رود. به گفته او عملیات فرابودجه‌ای در ترانزاکشن بانک‌ها، حساب‌های دولت و ترانزاکشن بانک مرکزی منعکس نمی‌شود. پور محمدی در ادامه سخنان خود تاکید کرد: «شاید یکی از دلایلی که بسیاری از رفتارهای اقتصادی قابل توضیح نیست، عدم رصد و شناسایی این فرآیندها برای متخصصان است.»

این مقام سابق سازمان برنامه و بودجه گفت: ساختار این گونه آغاز کرد که با پذیرش اینکه کشور ما تورم بالا و مستمری دارد و تورم پدیده‌ای شوم به معنای مالیات بی‌عاطیه به زیان فقیرترهاست، اهمیت نقش سیاستگذار پولی را زمانی بهتر درک می‌کنیم که بدانیم علت اصلی تورم پولی است. سیاستگذار پولی با نقش فعالی دارد و می‌تواند نقش موثری در مقابل سیاستگذار مالی ایفا کند یا نقش غیرفعال دارد و در مقابل او موضع منفعلی خواهد گرفت. اگر سیاستگذار نقش غیرفعال داشته باشد، یعنی کسری بودجه دولت را اجبران کند، در این حالت سلطه مالی شکل می‌گیرد که به مستقیم کسری بودجه دولت را تامین می‌کند (دولت از بانک مرکزی استقراض می‌کند) یا دولت اوراق مالی منتشر می‌کند و بانک مرکزی از طریق رپویا مدخله در بازار این اوراق را خریداری می‌کند یا در نهایت درآمدهای ارزی متعلق به دولت را به ریال تبدیل می‌کند و باعث افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی می‌شود. پورمحمدی متذکر شد: روش‌های فوق شیوه‌های متعارف به‌شمار می‌روند که چون محاسبه‌پذیر بوده و در صورت‌های مالی و اسناد قابل شناسایی هستند، عموم مطالبات بر پایه آنها استوار است. این مقام پیشین سازمان برنامه اعلام کرد: فرآیندهای دیگری وجود دارند که غیرقابل محاسبه‌اند و به آنها عملیات فرابودجه‌ای گفته می‌شود. برای مثال دولت در شرکت‌های دولتی گندم را ۱۵ هزار تومان خریداری

صابر شیبانی: بسیاری از موانعی که در ایران وجود دارد، ریشه اقتصادی ندارد و بیشتر به مسائل مدیریتی مربوط می‌شود

دلار در کانال ۵۶ پیشروی کرد

ردپای بازارساز در بازار ارز

حضور بانک مرکزی در معاملات ارزی بازار تهران ادامه دارد. به گفته محمد رضا فرین، رئیس کل بانک مرکزی کشور، حضور این نهاد در معاملات ارزی ادامه دارد. فرین روز گذشته در نشست چشم‌انداز اقتصاد ایران که به همت گروه رسانه‌های «دنیای اقتصاد» برگزار شد، گفت: «نمی‌توانیم به مدیریت بازار ارز و نرخ ارزی توجه باشیم؛ زیرا می‌تواند بر انتظارات توری‌ای اثرگذار باشد. همچنان سیاست فعلاً نه حضور در بازار ارز را ادامه خواهیم داد.» این در حالی است که نرخ ارز در معاملات غیررسمی روز گذشته به روند افزایشی جدید خود ادامه داد.

قیمت دلار آزاد که در روزهای پایانی هفته گذشته روند مثبت جدیدی را آغاز کرده بود، در بازار روزهای نخست هفته جاری نیز به این روند ادامه داد. به عقیده تحلیلگران، در صورت تداوم روند مذکور

انتهای سال در نظر گرفته است. در نهایت قیمت هر برگ دلار آزاد در واپسین معاملات نقدی روز گذشته با ۸۰۰ تومان رشد نسبت به نرخ روز پیشین در رقم ۵۶ هزار و ۸۵۰ تومان معامله شد.

هدف‌گیری جدید بازار دلار؟

دیروز یکشنبه ۲۹ بهمن ماه روند نرخ شاخص ارزی در معاملات غیررسمی بازار ارز تهران افزایشی بود. در روزهای پایانی هفته گذشته روند مثبت جدیدی در نرخ ارز آغاز شد که این روند در معاملات روزهای ابتدایی هفته جدید نیز ادامه یافت. بر این اساس قیمت دلار آزاد که در بازار هفته گذشته در نیمه نخست کانال ۵۵ هزار تومانی به ثبات نسبی رسیده بود به سمت پله‌های انتهایی این کانال حرکت کرد. در روز نخست هفته جاری دلار در ابتدای کانال ۵۶ هزار تومانی معامله شد.

در روز یکشنبه نیز نرخ ارز مذکور با ۸۰۰ تومان رشد نسبت به نرخ پیشین در حوالی رقم ۵۶ هزار و ۸۵۰ تومان به فروش رسید. برخی از فعالان بازار معتقدند که حضور دلار در کانال‌های ۵۶ و ۵۷ هزار تومانی در راستای رشد تقاضا در روزهای پایانی سال صورت گرفته است. به عقیده این افراد در حال حاضر سیگنال منفی قابل توجهی وجود ندارد که بتوان گفت انتظارات تورمی ر تحت‌تاثیر قرار داده است. در نتیجه رشد قیمت در فضای معاملاتی صورت گرفته است و بازارساز در صورت تمایل می‌تواند با تقویت بخش عرضه، از شدت گرفتن روند افزایشی جدید جلوگیری کند. دیروز همزمان با رشد نرخ دلار، قیمت سکه طلا نیز به رشد قیمت خود ادامه داد. هر قطعه از این فلز گرانبهادر معاملات عصر روز گذشته با حدود ۲۵ هزار تومان رشد نسبت به نرخ روز پیشین در رقم ۲۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان معامله شد. نیم‌وروع سکه نیز در این روز با رشد قیمت یکسان ۱۸۰ هزار تومانی به ترتیب در ارقام ۱۸ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان و ۱۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان معامله شدند.

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت بیمه اتکایی سامان (سهامی عام)

ثبت شده به شماره ۵۹۱۳۲۶ و شناسنامه ملی ۱۴۰۱۰۷۴۷۴۸۵

بیمه اتکایی سامان
SAMAN REINSURANCE

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت بیمه اتکایی سامان (سهامی عام) دعوت بعمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت که رأس ساعت ۱۱:۳۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ در محل هتل سیمیرغ واقع در تهران، خیابان ولی عصر، پلاک ۲۱ ترانز پارک ساعی، شماره ۲۱۴۱ برگزار می‌گردد، حضور بهم رسانند.

به‌همراه داشتن معرفی‌نامه و کارت ملی برای نمایندگان اشخاص حقوقی و وکلای ایشان الزامی می‌باشد.

سهامداران محترم می‌توانند، به‌صورت هم‌زمان، حریان برگزاری مجمع را از طریق پیوند roka-co.com/samanre به‌صورت آنلاین مشاهده نمایند.

دستور جلسه: تغییر اساننامه شرکت مطابق نمونه ابلاغی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت مدیره شرکت بیمه اتکایی سامان (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت بیمه دانا (سهامی عام)

شناسه ملی ۱۰۱۰۶۱۹۱۶۶ ثبت شده به شماره ۱۹۰۰۳ تهران

بیمه دانا

بدینوسیله از کلیه سهامداران، وکیل یا قائم‌مقام قانونی اشخاص حقیقی صاحب سهم و همچنین وکیل، نماینده یا نمایندگان قانونی اشخاص حقوقی سهامدار دعوت می‌گردد تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت که رأس ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ در تهران به‌نشانی: دروازه ولت، خیابان سعیدی جنوبی، نرسیده به خیابان اکباتان، کوچه کامکار، پلاک ۱، شرکت بیمه دانا، طبقه هفتم برگزار می‌گردد، حضور بهم رسانند. ضمناً مشاهده جلسه مجمع از طریق سایت رسمی شرکت به نشانی اینترنتی www.dana-insurance.com به صورت آنلاین و پخش زنده امکان‌پذیر است و سهامداران می‌توانند سوالات خود را به شماره همراه ۰۹۱۷۱۱۰۸۵۲ ارسال نمایند.

دستور جلسه

- تصمیم‌گیری در خصوص اساننامه جدید، مصوب بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مورد تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار.

- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.

ضمناً به استحضار می‌رساند کارت ورود به جلسه از ساعت ۹:۳۰ صبح در زمان و مکان برگزاری مجمع توزیع می‌گردد.

شایان ذکر است ارائه اصل و تصویر کارت ملی و شناسنامه توسط سهامداران حقیقی، وکیل یا قائم‌مقام ایشان و نمایندگان قانونی و یا وکلای محترم سهامداران حقوقی به همراه دلیل سمت نمایندگی یا وکالت (نامه نمایندگی یا وکالتنامه رسمی) که شماره ملی نماینده یا وکیل و شناسه ملی و شماره ثبت اشخاص حقوقی در آن درج شده باشد جهت حضور در جلسه الزامی است.

هیأت مدیره شرکت بیمه دانا (سهامی عام)

آگهی مزاید فروش ملک

شرکت سرمایه‌گذاری نوش مازندران (سهامی خاص) در نظر دارد تماماً یا بخشی از ۲ قطعه زمین تحت مالکیت خود را با مشخصات زیر در شهرستان تنکابن، نشتارود جاده کنترای سفلی از طریق مزایده به فروش رساند.

مشخصات کلی:

۱- شماره ۸۱ فرعی از ۱۱۴ اصلی بخش ۳ حوزه ثبت تنکابن به مساحت ۱۲۶۸۴ متر مربع واقع در کتری سفلی

۲- شماره ۸۷ فرعی از ۱۱۴ اصلی بخش ۳ حوزه ثبت تنکابن به مساحت ۷۴۹۵ متر مربع واقع در کتری سفلی

زمان بازدید از ملک: روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۹ صبح تا ۱۶ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۱ الی ۱۴۰۲/۱۲/۱۰ می‌باشد.

محل و زمان بازگشایی پیشنهادات:

پیشنهادات در حضور متقاضیان راس ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ در محل دفتر تهران به آدرس میدان آرژانتین - خیابان وزرا - خیابان هفدهم (شفق) پلاک ۲۰ طبقه اول بازگشایی می‌گردد. متقاضیان بایستی از ساعت ۹ صبح روز ۱۴۰۲/۱۲/۰۱ لغایت ۱۴۰۲/۱۲/۱۰ به محل دفتر تهران جهت تهیه اسناد مزایده مراجعه نمایند.

سایر شرایط:

الف- پیشنهادات مبهم یا مشروط یا فاقد سپرده پذیرفته نمی‌شود.

ب- مبالغ واریزی پس از عقد قرارداد با نفر برنده با سایرین بازگردانده می‌شود.

ج- پس از موعد مقرر هیچ گونه پیشنهادی پذیرفته نمی‌شود.

د- برنده اول می‌بایستی حداکثر تا ۵ روز کاری بعد از اعلام نتیجه، به همراه ضمانت‌های لازم جهت قرارداد حاضر و نسبت به انجام کلیه مراحل عقد آن اقدام نماید.

ه- سپرده نقرات دوم و سوم بعد از مقدمات عقد قرارداد با نقرات جلوتر و حداکثر تا ۲۰ روز بعد از بازگشایی پاکات عودت داده می‌شود.

و- چنانچه برنده یا برندگان مزایده در موعد اعلام شده حاضر به انعقاد قرارداد نشوند، سپرده آنها به نفع فروشنده ضبط و قرارداد با نفر بعدی منعقد می‌گردد.

ز- سایر شرایط و توضیحات مزایده و مدارک مورد لزوم در اسناد مزایده می‌باشد.

ح- شرکت در انتخاب یا رد یک یا کلیه پیشنهادها مختار است.

شرکت سرمایه‌گذاری نوش مازندران (سهامی خاص)
تلفن تماس ۸۸۷۲۲۹۱۸ - ۸۸۷۲۲۹۱۷ - ۰۲۱

بازشناسی قنات‌ها در ایران

تمدن کاریزی

قنات گناباد

قنات گناباد

گفته می شود که بیش از ۱۲۰ هزار رشته قنات شناسه دار در کشور وجود دارد که بیش از ۳۷ هزار از آنها فعال وزنده هستند. در این میان تاکنون ۱۱ رشته قنات ثبت جهانی شده است. داستان قنات در ایران که با قصه جن و پری رقم خورده، در واقع داستان شکل گیری تمدن کاریزی است. ایرانی‌ها اگر اندیشه حفر قنات را در سر نمی‌پروراندند ورم مز وراز مهندسی آن را فرامی گرفتند چه بسا در تداوم حیات اقتصادی خویش دچار مشکل می‌شدند و چه بسیار شهرها که پدید نمی‌آمد یا از بین می‌رفت. در اینجا بخش‌هایی از کتاب قنات در ایران، نوشته محمدرضا حائری را می‌خوانید:

حتی یک قنات شامل مجموعه چاه‌های عمودی و افقی مادرچاه، میله‌ها، کوره و مظهر در محدوده جغرافیایی کشور ساخته نشده و بسیاری دیگر در اثر عدم مراقبت ویران شده‌اند. در این نیم‌قرن برای تامین آب مورد نیاز جمعیت رو به رشد کشور راه‌حلهایی همچون احداث سده‌های بزرگ روی رودخانه‌های دائمی و پنجه‌خیز انتخاب شده است و در نواحی مختلف کشور نیز تعداد زیادی چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق در داخل زمین در کنار میله‌ها و قنات‌ها حفر شده، اما همچنان ایرانیان با خشکسالی‌های جدی و طولانی دست و پنجه نرم می‌کنند و در مقیاس محلی و جهانی نیز ایران جزو کشورهای توسعه‌یافته به حساب نمی‌آید. بر این اساس می‌توان دو مساله را مطرح کرد: ۱- راه‌کردن قنات و شیوه تفکر کاریزی که نقش تعیین‌کننده و بهربردارری از آب‌های زیرزمینی برای شکل دادن تمدن‌های پرآکنده بهره‌جستند.

بررسی تاریخ ایران نشان می‌دهد که شیوه تفکر کاریزی در پیوندناگسستگی با سیر تمدن این سرزمین بوده و پویایی تمدن را باعث شده است. ایرانیان از همان زمان که یکجانشینی را آغاز کردند، از شیوه‌های حفر قنات و بهره‌بردارری از آب‌های زیرزمینی برای شکل دادن تمدن‌های پرآکنده بهره‌جستند.

قنات برخوردار از گونه‌ای نظام مهندسی دیرپا و تکوین یافته طی سده‌های طولانی است که مطابق با آن با مشارکت جمعی و استفاده از دانش بومی هر منطقه، قطره‌قطره آب‌های پرآکنده در درون خاک را از عمق زمین استخراج می‌کند و آنها را به هم پیوند می‌دهد و همانند رودخانه‌ای جاری در زیرزمین آن را به روی زمین می‌آورد. در این نظام مهندسی، تعدادی چاه عمودی به نام میله حفر می‌شود با عمق و فاصله محاسبه‌شده، در مکان مسیر و شیب محاسبه‌شده میله‌ها از زیر توسط یک چاه افقی که کوره نام دارد و از شیبی اندک برخوردار است به یکدیگر وصل می‌شوند.

نگاهی به مفاهیم اقتصادی در شاهنامه فردوسی

اسدالله الوندیزاده

دکترای اقتصاد و تحلیلگر مسائل اقتصادی

در طول تاریخ همواره به کیفیت ارتباط بین حاکمان و مردم به‌عنوان یکی از محورهای اصلی توسعه نگریسته شده است. پادشاهان زیادی به سمند قدرت رسیده‌اند هرکسی نغمه خود خوانده، صحنه را ترک کرده و تاریخ نغمه‌های زیادی از پادشاهان را ضبط کرده است. گفته می‌شود فرایند توسعه بیشتر از آنکه معلول سیاست‌های اقتصاد کلان باشد، به کیفیت ارتباط بین فرادستان و فرودستان برمی‌گردد. توسعه به‌عنوان یک نرزدبان دو پایه دارد: ۱- یکی رابطه حاکمان با مردم و ۲- ارتباط بین حاکمان با دنیای خارج. در شاهنامه فردوسی که شناسنامه اقتصاد سیاسی ایران است به تکرار به کیفیت این روابط اشاره شده است. از نحوه اداره کشور توسط ضحاک مارودش و قتل ماهانه دو جوان برای تامین غذای مارها، بزهم‌های متوالی انوشیروان با بودزجرمهر، مدیریت بحران هفت‌ساله توسط پیروز بزرگ، اندرزنامه بهرام گور به کارگران دولتی تا نظام مالیاتی و تامین خراج، همگی سرشار از درس‌هایی است که می‌تواند الگویی برای حکمرانان وقت باشد. در ذیل برخی از مفاهیم اقتصادی مطرح‌شده بیان می‌شود.

۱- اصل تعادل بودجه

در متون علمی اقتصاد بودجه چنین‌تعریف می‌شود: بودجه‌سندی است که دخل و خرج مملکتی

دوشنبه، ۳۰ بهمن ۱۴۰۲

۹ شعبان ۱۴۴۵، ۱۹ فوریه ۲۰۲۴

سال بیست و دوم، شماره ۵۹۵۲

donya-e-eqtasad.com

قنات دوطبقه «مون» در اردستان

قنات دوطبقه «مون» در شهرستان اردستان از دستاوردهای جالب علم مهندسی قدیم است که برای کاوش و حفر آن مقیمان ورزیده به کار گرفته شده‌اند و با در نظر گرفتن شرایط اقلیمی آن را ایجاد کرده‌اند.
ساخت این قنات را به مثنی یزدی نسبت می‌دهند که شیء در شهر می‌خوایدوصدای آب‌های زیرزمینی را می‌شنود و سپس برای حفر قنات به اهالی توصیه‌هایی می‌کند و مردم رشته اول قنات را حفر می‌کنند، پس از مدت زمانی، مثنی یزدی باز می‌گردد و درمی‌یابد که حفر قنات به گونه‌ای بوده‌است که

از تمام آب‌های زیرزمینی استفاده نشده، پس حفر رشته دوم را توصیه می‌کند که زیر نظر خود او حفر می‌شود. برای حفر رشته دوم ابتدا اطراف میل چاه اول را ۱۸۰ درجه دور زده و مسیر آب را به پشت میل چاه هدایت می‌کنند، سپس میل چاه را پایین برده و رشته دوم را حفر می‌کنند و این ابتکار باعث شده که از حفر دو میل چاه در کنار یکدیگر زمین مربوط بوندند که برای تنطیح و پاک کردن کاریزها به کار می‌رفت. شگوفایی تجاری و فرهنگی جاده ابریشم- که با گذر از ایران، چین را به روم وصل می‌کرد- مصادف بود با دوره اشکانیان. شواهدی وجود دارد که در این دوره باز هم در شرایط جنگی

یادی از قنات در میان آمده است. چنان‌که نبرد میان دو پادشاه اشک سوم و آنتیوخوس کبیر با قنات‌های احداث‌شده در بیابان‌های مرکزی ایران مرتبط است. اشک سوم برای جلوگیری از ورود آنتیوخوس به مرکز ایران سعی کرد تا کاریزهای موجود در بیابان‌های مرکزی را خراب و منابع تامین آب سپاهیان آنتیوخوس را قطع کند. گبرشمن براساس تحقیقاتی که در زمینه تاسیسات و تجهیزات ساخته‌شده برای خدمت‌رسانی به جاده ابریشم انجام داده، معتقد است: «تجار گذشته از بنای کاروانسرا و آب‌انبارها، قنوت‌ها را غالباً با سرمایه‌های شخصی برای رونق و تداوم تجارت حفر می‌کردند.»
در روزگار ساسانی، آبیاری به روش‌های پیشرفته‌تری صورت می‌گرفت و نام‌هایی که از فنون این رشته از کشاورزی معمول بوده از وسعت دامنه آن خبر می‌دهد. در این دوره اهمیت آب و آبیاری از دو جهت است: نخست آنکه دفتر و دیوانی به‌وجود آمد که بر منابع آب و چگونگی استفاده از آن نظارت می‌کرد و دیگر گسترش کاریزکنی و رواج آن به سرزمین‌های جنوبی خلیج فارس است. طبق قوانین موجود در این دفتر دیوانی، هرگاه قنات‌ها خراب می‌شد دولت آن را تعمیر می‌کردو اگر متروک‌شده‌بود، تنقیح و در صورت لزوم احداث می‌کرد.

بررسی تاریخ ایران نشان می‌دهد که شواهد بسیاری درباره وجود قنات در دوره‌های مختلف تاریخی در منابع مکتوب و غیرمکتوب اعم از سنگ‌نبشته‌ها، اشیا و آثار فرهنگی و هنری و ادبیات شفاهی ارائه شده است که برای بازشناسی تاریخ تمدن کاریزی ایران قابل مایل هستند.

قنات بلده در تون

اگر باغ‌های یک سرسبز فردوس این قدر زیباست، قطعاً پای یک قنات قدیمی در میان است. قنات بلده فقط یک رشته قنات ساده نیست، بلکه مجموعه‌ای از ۱۵ قنات و دو چشمه آب است که منبع آب‌رسانی به مزارع و باغات شهر تون بوده است. آنچه این قنات و سیستم آبیاری پیشرفته‌اش را جذاب‌تر می‌کند قدمت آن است که احتمالاً به دوران ساسانی بازمی‌گردد. قنات محلی برای تامین آب شرب اهالی تون نیز بوده و کار تصفیه‌آب را هم به شیوه هوشمندانه‌ای انجام می‌داده است.
یک روش برای حفظ آب قنات از تبخیر و همچنین جلوگیری از نفوذ بیش از حد در خاک استفاده از خاک رس بوده که بسیار ساده و هوشمندانه است. قنات جهانی بلده فردوس در فهرست آثار میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است.

گناباد در سفرنامه ناصر خسرو

چون از شهر تون فرقیتم آن مرد گیلکی مرا حکایت کرد که وقتی ما از تون به گناباد (گناباد) می‌رفتیتم، ندان بیرون آمدند و بر ما غلبه کردند. چند نفر از بیم خود را در چاه کاریز افکندند. بعد از آن، از آن جماعت یکی را پدری مشفق بود. بیامد و یکی را به مزد گرفت و در آن چاه گذاشت تا پسر او را بیرون آورد. چندان ریسمان و رسن که آن جماعت داشتند حاضر کردند و مردم بسیار بیامند. هفتصد گز رسن فرو رفت تا آن مرد به بن چاه رسید. رسن در آن پسر بست و او را مرده پرکشیدند و آن مرد چون بیرون آمد، گفت که آبی عظیم در این کاریز روان است و آن کاریز چهار فرسنگ می‌رود و آن را گفتند کیخسرو فرموده است کردن.

منبع: سفرنامه ناصر خسرو قبادیانی

می‌کند که به‌دست آوردن این نعمت کار سخت می‌خواهد. این مساله گواه آن است که آب نزد ایرانیان دارای تقدس بوده و از آنجا که در زمره عناصر چهارگانه قرار داشته برای آن بناهای نیایشی مانند معابد الهه باروری و آب، آناهیتا، بنا می‌کردند. این روند در دوره باستان ادامه یافت و در دوره ساسانیان به اوج خود رسید. پس از ورود اسلام به ایران نیز آب همچنان قداست خود را در تطهیر حفظ کرد و بناهای بسیاری مانند حوض‌خانه ووضوخانه در مکان‌های مقدس مانند مساجد و مقابر بنا شد.

پیدایش قنات را مربوط به هزاره اول پیش از میلاد می‌دانند در یک کتیبه آشوری متعلق به سارگون دوم (۷۰۵-۷۲۲ ق.م)، پیروزی پادشاه با مسدود کردن مظهر قنات برای تصرف شهر اولهوه شرح داده شده است. این پیروزی برای سارگون آگاهی یافتن بر نظام آب‌رسانی به‌وسیله قنات را نیز به ارمانگ آورد. بعد از آن آشوریان در تهیه آب شهرهای نینوا و اربیل از قنات استفاده کردند.

روزگار دارپوش کبیر (۴۸۶-۵۲۱ ق.م) اوج شکوفایی آب‌رسانی، آبیاری و حفر کاریز در سرتاسر فلات ایران به شمار می‌رود به امر شاهان هخامنشی آن کس که کاریزی حفر می‌کرد و آب به سطح زمین می‌آورد و زمین را آبادان با کاریزهای خشک را بازسازی می‌کرد مالیات پنج نسل بر او بخشیده می‌شد. در همین دوران فناوری قنات از ایران به مصر صادر می‌شد. حفر قنات‌های متعدد در واحه خرقا از چنان اهمیتی برخوردار بود که می‌گویند معبد آمون در تیس را مصریان به یاد این اقدام بزرگ ساختند و به این وسیله دارپوش بزرگ را ارج نهادند. ایران‌شناسان روس در پژوهش پیرامون دوره اشکانیان (پارتیان) یادآور شده‌اند که کمبود آب و یارش موجب شده‌است که ساکنان فلات ایران از عهدباستان به آبیاری مصنوعی متوسل شوند.

دالان‌های زیرزمینی که برای به‌روی زمین آوردن آب‌های تحت‌الارضی حفر می‌شد (کاریز) به‌وسیله چاه‌ها، با سطح زمین مربوط بوندند که برای تنطیح و پاک کردن کاریزها به کار می‌رفت. شگوفایی تجاری و فرهنگی جاده ابریشم- که با گذر از ایران، چین را به روم وصل می‌کرد- مصادف بود با دوره اشکانیان. شواهدی وجود دارد که در این دوره باز هم در شرایط جنگی

یادی از قنات در میان آمده است. چنان‌که نبرد میان دو پادشاه اشک سوم و آنتیوخوس کبیر با قنات‌های احداث‌شده در بیابان‌های مرکزی ایران مرتبط است. اشک سوم برای جلوگیری از ورود آنتیوخوس به مرکز ایران سعی کرد تا کاریزهای موجود در بیابان‌های مرکزی را خراب و منابع تامین آب سپاهیان آنتیوخوس را قطع کند. گبرشمن براساس تحقیقاتی که در زمینه تاسیسات و تجهیزات ساخته‌شده برای خدمت‌رسانی به جاده ابریشم انجام داده، معتقد است: «تجار گذشته از بنای کاروانسرا و آب‌انبارها، قنوت‌ها را غالباً با سرمایه‌های شخصی برای رونق و تداوم تجارت حفر می‌کردند.»
در روزگار ساسانی، آبیاری به روش‌های پیشرفته‌تری صورت می‌گرفت و نام‌هایی که از فنون این رشته از کشاورزی معمول بوده از وسعت دامنه آن خبر می‌دهد. در این دوره اهمیت آب و آبیاری از دو جهت است: نخست آنکه دفتر و دیوانی به‌وجود آمد که بر منابع آب و چگونگی استفاده از آن نظارت می‌کرد و دیگر گسترش کاریزکنی و رواج آن به سرزمین‌های جنوبی خلیج فارس است.

طبق قوانین موجود در این دفتر دیوانی، هرگاه قنات‌ها خراب می‌شد دولت آن را تعمیر می‌کردو اگر متروک‌شده‌بود، تنقیح و در صورت لزوم احداث می‌کرد.

بررسی تاریخ ایران نشان می‌دهد که شواهد بسیاری درباره وجود قنات در دوره‌های مختلف تاریخی در منابع مکتوب و غیرمکتوب اعم از سنگ‌نبشته‌ها، اشیا و آثار فرهنگی و هنری و ادبیات شفاهی ارائه شده است که برای بازشناسی تاریخ تمدن کاریزی ایران قابل مایل هستند.

که همگی در حوزه تمدنی کم‌باران ایران هستند، به وجود نمی‌آمدند یا حداقل بخش مهمی از توسعه آنها مختل می‌شد. تا حدود سال ۱۳۴۰ شمسی تمام یا قسمت اعظم آب شهرهای مذکور از طریق قنات تامین می‌شد و هم‌اکنون نیز قنات تامین‌کننده بخشی از آب شهرها و روستاهای کشور است. بنابراین قنات صرفاً یک پدیده سده هشتم قبل از میلاد در شمال غربی ایران در مرز کنونی با ترکیه توسط معدن کاران برای استخراج آب معادن حفر شد. درباره درستی یا نادرستی این نظر، تحلیل‌های متفاوتی وجود دارد.

مهم این است که این شیوه از دست یافتن به آب به تدریج مورد استفاده کشاورزان واقع شد و به سراسر فلات ایران گسترش یافت. در دوره هخامنشیان (۳۳۰-۵۵۹ ق.م) این شیوه توسط ایرانیان در حدود خشک در سواحل جنوبی دریای پارسی، عمان و عربستان کنونی منتقل شد. حدود ۵۰۰ ق.م در طی لشکرکشی‌های ایرانیان این فن در مصر رواج یافت.

با گسترش اسلام، ساکنان شمال آفریقا با قنات آشنا شدند و قنات یا فوکا در حدود ۷۵۰میلادی توسط مسلمانان در شهر مادرید پایتخت اسپانیا دایر شد در سال ۱۵۲۰م اسپانیایی‌ها حفر قنات را در مرکزیک حفر کردند و از آنجا این نظام مهندسی تامین طبیعی آب به لس‌آنجلس برده شد.

قنات برخوردار از گونه‌ای نظام مهندسی دیرپا و تکوین یافته طی سده‌های طولانی است که مطابق با آن با مشارکت جمعی و استفاده از دانش بومی هر منطقه، قطره‌قطره آب‌های پرآکنده در درون خاک را از عمق زمین استخراج می‌کند و آنها را به هم پیوند می‌دهد و همانند رودخانه‌ای جاری در زیرزمین آن را به روی زمین می‌آورد. در این نظام مهندسی، تعدادی چاه عمودی به نام میله حفر می‌شود با عمق و فاصله محاسبه‌شده، در مکان مسیر و شیب محاسبه‌شده میله‌ها از زیر توسط یک چاه افقی که کوره نام دارد و از شیبی اندک برخوردار است به یکدیگر وصل می‌شوند.

شاهنامه بایستری متعلق به دوره تیموریان

همچنین در پادشاهی پیروز بیزدگ در به وضع معافیت مالیاتی با توجه به شرایط خاص کشور (حظی هفت‌ساله) اشاره می‌شود.

شهنشاہ ایران چو دید آن شگفت

خراج و گزیت از جهان برگرفت

۵- اعطای وام به فقرا از خزانه برای کم کردن نابرابری اقتصادی

فردوسی در شاهنامه از زبان بهرام گور می‌نویسید:

هر آنکس که درویش باشد به شهر

که از روز شادی نیاشدد بهر

فرستید نزدیک ما نامشان

برآرم بی از آن آرزو کامشان

کسی را که وام است و دستش تهی است

۳۹

قنات صرفا یک پدیده روستایی و کشاورزی نیست، بلکه نقش بنیادی در تمدن کاریزی و گویامهم ترین آن است

گسترش شهرها داشته است.

ایران همچنین در زمره مهم ترین کشورهای صاحب تمدن کاریزی و گویامهم ترین آن است

گسترش شهرها داشته است.

ایران همچنین در زمره مهم ترین کشورهای صاحب تمدن کاریزی و گویامهم ترین آن است

گسترش شهرها داشته است.

ایران همچنین در زمره مهم ترین کشورهای صاحب تمدن کاریزی و گویامهم ترین آن است

احتمال تردد تاکسی های برقی از اسفند

ایسنا: مدیر طرح خودروهای برقی وزارت صمت از آغاز تردد تاکسی های برقی در آینده نزدیک، در پی دریافت پلاک مختص خودروهای تاکسی (ت) خبر داد. حسن کریمی سنجری در گفت وگویی اظهار کرد: یک ایستگاه شارژ خودروهای برقی در مرکز شهر (جنب تاسکیرانی میدان انقلاب)، به لحاظ ذخیره برق، مجهز است و دارای برق است. مدیر طرح خودروهای برقی وزارت صمت، معدن و تجارت اعلام کرد: خودروهای برقی که اخیرا در همین محل رونمایی شدند، به زودی پلاک «ت» خود را دریافت می کنند و در اختیار سازمان تاکسیرانی قرار خواهند گرفت و آماده تردد در سطح شهر هستند. به محض اینکه خودروهای مربوط به ایستگاه مذکور، پلاک خود را از وزارت کشور دریافت کنند، فعالیت آن ایستگاه آغاز خواهد شد. وی تاکید کرد: احتمالا این اتفاق در اسفندماه رخ خواهد داد.

هنوز استاندارد برای خودروهای برقی تدوین نشده است

ایسنا: رئیس انجمن صنفی خدمات پس از فروش خودرو با اشاره به لزوم برخورداری از استانداردهای مدون در خصوص خودروهای برقی در کشور گفت: هنوز یک استاندارد مشخص در خصوص خودروهای برقی تدوین نشده و نیاز است هرچه زودتر استاندارد لازم در این رابطه تدوین شود. بهژاد پناهی، رئیس انجمن صنفی شرکت های خدمات پس از فروش خودرو، در همایش خدمات پس از فروش خودروهای برقی، در رابطه با لزوم حرکت به سمت استفاده از خودروهای برقی گفت: اخیرا بحث خودروهای برقی شتاب بالایی گرفته و در وزارت صمت نیز عزمی جدی برای ورود این خودروها به بازار و ناوگان حمل و نقل کشور صورت گرفته است. با این حال متأسفانه هنوز یک هم‌زبانی واحد در بخش خودروهای برقی وجود ندارد و ابتدا باید این زبان مشترک شکل بگیرد. پناهی افزود: ورود خودروهای برقی به بازار و ناوگان های حمل و نقلی کشور اجتناب ناپذیر است و باید از خدمات پس از فروش این خودروها غافل نمانیم. وی در ادامه به همکاری انجمن خدمات پس از فروش خودرو و شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران (ISQI) اشاره کرد و گفت: طی برخی مطالعات علمی و پژوهشی، بررسی و تحقیقات لازم در خصوص خودروهای برقی و الزامات خدمات پس از فروش آن صورت گرفته و مقرر است نتیجه آن به عنوان پیش نویس آیین نامه خدمات پس از فروش خودروهای برقی، به وزارت صمت پیشنهاد شود.

رئیس انجمن صنفی خدمات پس از فروش خودرو، در مورد نبود استاندارد و قوانین مشخص در رابطه با استفاده از خودروهای برقی گفت: هنوز در خصوص خودروهای برقی هیچ استاندارد تدوین نشده است و دولت باید در خصوص این خودروها و الزامات آن که از نیازهای جامعه است، هر چه زودتر ورود کند تا شاهد یک استاندارد تدوین شده در خصوص خودروهای برقی باشیم.

وی در پایان، به جای خالی سیستم خودروی متصل (connected car) در صنعت خودروسازی کشور اشاره کرد و گفت: سیستم خودروهای متصل یکی از مهم ترین بخش های خدمات است که با برقراری ارتباط با عرضه کننده و مالک خودرو تمامی نواقص و معایب خودرو را هشدار داده و از ایجاد سدمات بیشتر به خودرو جلوگیری می کند که متأسفانه جای خالی این سیستم در صنعت خودروی کشور به شدت احساس می شود.

بوگاتی جدید می آید

دنیای اقتصاد: معمولاً تولید بوگاتی جدید به ندرت اتفاق می افتد به طوری که بدون احتساب مشتقات، این شرکت مستقر در مولشیم تنها دو مدل را در گروه فولکس واگن عرضه کرده است. ویرون در سال ۲۰۲۰ و میشرن در سال ۲۰۱۶ معرفی شدند. حال اخبار حاکی از آن است که در سال ۲۰۲۴، بالاخره شاهد عرضه یک خودروی جدید بوگاتی خواهیم بود. تنها اطلاعاتی که تاکنون تایید شده این است که این خودرو موتور احتراق داخلی خواهد داشت، اما نه موتور W16. همچنین توسط مقامات این شرکت تایید شده است که بوگاتی بعدی هیبریدی خواهد بود. بوگاتی از سال ۲۰۲۱ روی طراحی این خودرو کار کرده است. هاینرک ها هیبریدی آینده آخرین خودرویی خواهد بود که توسط آخیم آنشیدت طراحی شد که در سال ۲۰۲۳ پس از نزدیک به دو دهه هدایت طراحی بوگاتی بازنشته شد.

افزایش قیمت خودرو در سال آینده گریز ناپذیر است

۴ دوربرگردان قیمت دستوری

با وجود تکذیب افزایش قیمت کارخانه ای خودرو و از سوی سخنگوی اقتصادی دولت و همچنین وزارت صمت، شواهد و قرائن نشان می دهد سیاستگذار در پشت صحنه مشغول آماده سازی مقدمات اصلاح قیمت از مسیرهای فرعی است. قیمت کارخانه ای خودرو و های داخلی از اوایل اردیبهشت امسال تا به امروز به طور رسمی تغییر نکرده است. آن هم در شرایطی که فعالان صنعت خودرو می گویند نتیجه این سیاست، زنی شدن سرعت تولید و احتمالاً بازگشت بحران تعهدات معوق است. سیاستگذار در اوایل امسال پس از حدود ۱۷ ماه، مجوز افزایش قیمت کارخانه ای خودرو و های داخلی را صادر کرد و وعده داد روند اصلاح قیمت به صورت فصلی یا شش ماهه دنبال خواهد شد. با این حال به دلایل مختلف، از آن زمان تا به امروز قیمت فریز شده است.

سیاستگذار فعلی - وزارت صمت - به دلایل مختلف نگاه تماماً واقع بینانه ای به بخش هزینه تولید داشته باشد و مصلحت بیند همه این هزینه را - آنچه هست - در فرمول قیمت اعمال نکند. اگر این اتفاق رخ بدهد - که بعید هم نیست - خودروسازان احتمالاً همچنان در چرخه زبانه های باقی خواهند ماند، منتها شاید در مقایسه با دوران شورای رقابت، زیان کمتری را متحمل شود. رخ دادن این سناریو، در واقع همان دور باطل قیمت گذاری دستوری است و به تبع آن، بر حجم زیان انباشته خودروسازان - البته با سرعتی کمتر از دوران شورای رقابت - افزوده می شود و چرخ تولید نیز کند خواهد چرخید.

فروش خودرو در حاشیه بازار
 با توجه به وجود این احتمال - دستکاری سیاستگذار در فرمول قیمت گذاری خودرو - استفاده خودروسازان از مسیرهای فرعی برای جبران هزینه های تولید و کاهش زیان در سال آینده بسیار محتمل است. خودروسازان در گذشته شیوه های مختلفی برای دور زدن قیمت گذاری دستوری و کاهش تبعات بالادستی هماهنگ بوده اند. به کارگیری این مدل ها هرچند خودروسازان را به طور کامل از زیان خارج نکرده و نخواهد کرد، اما سبب می شود از حجم زیان شان کاسته شود. از جمله این مدل ها که به احتمال زیاد در سال آینده به کار گرفته خواهند شد، عرضه خودرو در بورس کالا، ارائه محصولات کاملاً جدید، عرضه خودروهای ارتقا یافته و بخشی از محصولات در حاشیه بازار است. در این بین، موارد اول تا سوم پیش تر امتحان شده و نفع خودروسازان را نیز در پی داشته است، اما فروش خودرو در حاشیه بازار مدل جدیدی است که

زیان خودروسازان دنبال خواهد شد. طبق مدل رسمی، نهاد تنظیم گر با استفاده از فرمول مرسوم یک دهه گذشته - هزینه تولید به علاوه سود - از جمله اینکه خودروسازان را از حقوق برنامه تولید امسال (حدوداً یک میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه) باز داشت و حجم زیان انباشته شان را افزایش داد، هرچند در مقطعی راهکارهایی برای خروج خودروسازان از زبانه های تولید مطرح و حتی بحث اصلاح قیمت خودرو نیز به میان آمد، با این حال قیمت کارخانه ای خودروها تقریباً دست نخورده باقی ماند.

به هر دلیلی (که احتمالاً اصلی ترین آن، احترام به شعار امسال است) سیاستگذار فعلاً - حداقل تا پایان امسال - قصدی برای افزایش قیمت خودرو در میدا ندارد، اما این به معنای ادامه دار بودن فریز قیمت برای مدت طولانی دیگر نیست.

بررسی های «دنیای اقتصاد» نشان می دهد به احتمال فراوان تا انتهای امسال خبری از اصلاح قیمت کارخانه ای خودروها نخواهد بود، اما با ورود به سال جدید، پروژه اصلاح قیمت وارد فاز اجرا می شود. بر این اساس، احتمالاً اینکه قیمت کارخانه ای خودروها در بهار ۱۴۰۳ اصلاح شود، بسیار زیاد است. این اصلاح قیمت اما احتمالاً از کانال های متفاوت و با استفاده از شیوه های مختلفی انجام خواهد شد، به این معنی که در کنار مدل رسمی (تعیین قیمت خودرو از سوی نهاد تنظیم گر)، مسیرهای دیگری نیز برای افزایش قیمت کارخانه ای خودروها در راستای کاهش

چندی پیش از سوی سیاستگذار مطرح شد، طبق این فرمول، قرار بود خودروسازان ۱۲۰ هزار دستگاه از محصولات خود را در حاشیه بازار (پنج درصد زیر قیمت بازار) به فروش برسانند. با این حال، واکنش های منفی به این طرح و البته مسائلی مانند در پیش بودن انتخابات مجلس شورای اسلامی، سبب مسکوت ماندن آن شد. طرح مورد نظر فعلاً به اجرا در نخواهد آمد، اما این به معنی منتفی شدن آن نیست. این امکان وجود دارد که سیاستگذار در سال آینده و در صورت فراهم شدن فضای مناسب، مجوز فروش بخشی از محصولات خودروسازان در حاشیه بازار را بدهد تا از این راه، بخشی از زیان ناشی از قیمت گذاری دستوری جبران شود.

فروش خودرو در حاشیه بازار با توجه به ارتفاع بالای قیمت ها در بازار آزاد، سود بالایی را (در مورد همان خودروها نه کل تولید) نصیب خودروسازان می کند و آنها می توانند به این واسطه، بخشی از زیان ناشی از قیمت گذاری دستوری را کاهش دهند. طبیعاً هرچه تعداد خودروهایی که مجوز فروش در حاشیه بازار را پیدا می کنند، بیشتر باشد، سبب می شود خودروسازان تمرکز خود را به جای مسیرهای فرعی دیگر، روی همین مدل بگذارند. این موضوع از آن جهت است که فروش خودرو در حاشیه بازار سود بسیار بیشتری نسبت به دیگر مدل ها مانند عرضه خودرو در بورس کالا و حتی ارائه مدل های ارتقا یافته دارد. این البته در حالی است که احتمال به کارگیری فرمول فروش خودرو در حاشیه بازار در مقایسه با دیگر مدل ها، کمتر است، زیرا حساسیت روی آن زیاد است. باید منتظر ماند و دید آیا سیاستگذار سرانجام بر تردید خود در باره عرضه بخشی از محصولات خودروسازان در حاشیه بازار غلبه می کند و مجوز مربوطه را در سال آینده صادر خواهد کرد، یا این طرح کماکان در یابگانی باقی خواهد ماند.

باز هم خودروی بورسی

مدل دیگری که احتمال اجرای آن در سال آینده کم نیست، به عرضه خودرو در بورس کالا مربوط می شود. این شیوه سال گذشته نیز به اجرا درآمد و حداقل توانست رضایت نسبی خودروسازان را از جنبه کاهش زیان دهی جلب کند. با این حال، سال گذشته تعداد اندکی خودرو در بورس کالا عرضه شد و در نهایت نیز شورای رقابت مانع تداوم آن شد. حالا با توجه به اینکه شورای رقابت دیگر دخالت مستقیم در قیمت گذاری و نحوه عرضه خودروها ندارد، ممکن است در سال آینده بار دیگر از مدل «خودروی بورسی» برای کاهش تبعات قیمت گذاری دستوری و جبران بخشی از زیان خودروسازان استفاده شود. اتفاقاً اخیراً نیز خودروسازان اعلام کرده اند عرضه خودرو در بورس کالا (با عنوان یکی از شیوه های کاهش زیان دهی، در دستور کار سال آینده خود قرار داده اند. با عرضه خودرو در بورس کالا، خودروسازان می توانند محصولات خود را با قیمتی بالاتر از نرخ های دستوری - اما کمتر از بازار آزاد - به فروش برسانند و علاوه بر اینکه زیان نخواهند داد، سود نیز می کنند.

عرضه خودروهای جدید

اما عرضه محصولات جدید، چه واقعاً جدیدها و چه ارتقا یافته ها، یکی از راهکارهای خودروسازان (با هماهنگی سیاستگذار) برای جبران تبعات قیمت گذاری دستوری و زیان دهی در سال آینده است. کیفیت خودروهای جدید و ارتقا یافته این است که دست سیاستگذار برای تعیین قیمت آنها باز است، بنابراین قیمت آنها طوری تعیین می شود که یا خیلی زیان ده نباشند یا حتی سود نیز بدهند (مشروط به آنکه سیاستگذار به فرمول هزینه تولید به علاوه سود ۲۸٫۵ درصدی واقعاً وفادار باشد). سیاست خودروسازان این است که محصولات قدیمی خود را تا حد امکان از رده خارج کنند، زیرا قیمت آنها تحت تاثیر سیاست «فریز» به هزینه تولید شان نمی خواند و زیان ساز است. از همین رو خودروسازان با محصولات جدید را جایگزین آنها می کنند یا با ارتقا دادنشان، زمینه افزایش قیمت خودروهای مورد نظر را فراهم می آورند. این شیوه کمک بزرگی بابت بهبود نقدینگی و خروج نسبی از زیان، به خودروسازان خواهد کرد، کما اینکه سال گذشته به عنوان یکی از شیوه های دور زدن قیمت گذاری دستوری به کار گرفته شد.

”

خودروسازان در گذشته شیوه های مختلفی از جمله عرضه در بورس کالا را برای دور زدن قیمت گذاری دستوری و کاهش تبعات قیمت گذاری دستوری و زیان دهی در سال آینده است. کیفیت خودروهای جدید و ارتقا یافته این است که دست سیاستگذار برای تعیین قیمت آنها باز است، بنابراین قیمت آنها طوری تعیین می شود که یا خیلی زیان ده نباشند یا حتی سود نیز بدهند (مشروط به آنکه سیاستگذار به فرمول هزینه تولید به علاوه سود ۲۸٫۵ درصدی واقعاً وفادار باشد). سیاست خودروسازان این است که محصولات قدیمی خود را تا حد امکان از رده خارج کنند، زیرا قیمت آنها تحت تاثیر سیاست «فریز» به هزینه تولید شان نمی خواند و زیان ساز است. از همین رو خودروسازان با محصولات جدید را جایگزین آنها می کنند یا با ارتقا دادنشان، زمینه افزایش قیمت خودروهای مورد نظر را فراهم می آورند. این شیوه کمک بزرگی بابت بهبود نقدینگی و خروج نسبی از زیان، به خودروسازان خواهد کرد، کما اینکه سال گذشته به عنوان یکی از شیوه های دور زدن قیمت گذاری دستوری به کار گرفته شد.

الگوی رانتهی خودرو

دنیای اقتصاد: کلاهبرداری یک شرکت فروش گوشی های موبایل، این روزها با زتاب های زیادی در سطح جامعه داشته است، موضوعی که در مورد فروش موبایل یک بار خبرساز شد اما در حوزه خودرو کاملاً مسبق به سابقه است. «دنیای اقتصاد» نیز روز گذشته در گزارشی تحت عنوان «رویا فروشی یا خودرو» در مورد تکرار بازی پانزی در حوزه خودرو و تشدید کلاهبرداری ها هشدار داد و دلایلی از جمله ایجاد محدودیت های مختلف، افت قدرت خرید، کمبود سواد اقتصادی در جامعه، نبود سیستم های اعتبارسنجی متمرکز و نوسانات در تصمیم گیری های سیاستگذاران را به عنوان دلایل اصلی رونق این دست از سودجویی ها معرفی کرد. این گزارش با زتاب های زیادی به همراه داشت به طوری که برخی در شبکه های اجتماعی به بازگویی تجربیات خود در مورد کلاهبرداری خودرو پرداختند. بر این اساس دیروز حسین سللاخ ورزی، رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران، در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) در این مورد اظهار نظری داشت. وی در این رابطه نوشت: «آنها می که فریب روش های پانزی مثال کمروش کوشا را خوردند، کسانی هستند که با برنده شدن در قرعه کشی خودرو، بی هیچ فعالیت اقتصادی مولدی، یک فرصت را فروختند. آنها کسی که کد ملی را برای حواله

واردات خودرو یا شماره حساب و کد اقتصادی خود را برای ... می فروشند. دولت خودش به افراد می آموزد.» تفاوت قیمت گاه صد درصدی خودرو بین کارخانه و بازار، سودهای بسیار کلانی را نصیب دلالتن و واسطه گران کرده است؛ آن هم در شرایطی که فعالیت اقتصادی مولد، یعنی تولید، در این فرآیند مهجور مانده و با زیان های نجومی دست و پنجه نرم می کند. وضعیت در مورد خودروهای وارداتی نه تنها بهتر نیست بلکه می توان گفت بسیار تشدید یافته تر ظهور کرده است؛ به طوری که ثبت نام کنندگان خرید خودروهای وارداتی که اسفندماه سال گذشته ۵۰۰ میلیون تومان مسدود کرده و تنها یک ماه بعد توانستند آن را برداشت کنند، حالا با امتیازی که برای خرید این خودروها به دست آورده اند به سودهای چندین میلیارد تومانی دست پیدا کرده اند. وضعیت فروش حواله های خودرو که تعبیری جز فروش شانس نمی توان برای آن به کار

آگهی مناقصه

شرکت بهمن موتور در نظر دارد نسبت به برون سپاری سیستم جامع مانیتورینگ شبکه (NOC) خود از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از عموم شرکت های واجد شرایط دعوت می شود نسبت به دریافت اسناد مناقصه و تکمیل و عودت آن تا یک هفته از تاریخ درج آگهی به شرکت آگهی به دریافت گروه بهمن. واحد خرید و قراردادها مراجعه نمایند. محل دریافت اسناد مناقصه: تهران، کیلومتر ۱۳ جاده مخصوص کرج، پلاک ۲۷۹. گروه بهمن، واحد خرید و قراردادها تلفن: ۰۲۱۴۸۰۸۱، داخلی ۳۱۹۱ محل عودت پاکت های درسته شامل: پاکت الف)؛ مستندات فنی و رزومه پاکت ب)؛ پیشنهاد قیمت بر اساس مستندات فنی ارائه شده پاکت ج)؛ تضمین شرکت در مناقصه محل تحویل پاکت های الف) و ب) کیلومتر ۱۶ جاده قدیم کرج شرکت بهمن موتور، درب شماره سوم واحد بازرسی محل تحویل پاکت ج)؛ تهران، کیلومتر ۱۳ جاده مخصوص کرج، پلاک ۲۷۹. گروه بهمن. امور مالی بهمن موتور مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت چک تضمین شده بانکی یا ضمانت نامه بانکی در وجه شرکت بهمن موتور - شرکت بهمن موتور در رد یا قبول هر یک با همه پیشنهادات بدون آنکه نیاز به ذکر دلیل باشد مخیر است. - به پیشنهادات مشروط، مبهم و یا مغایر با شرایط مناقصه ترتیب اثر داده نخواهد شد. - بازگشایی پیشنهادهای واصله بدون حضور پیشنهاد دهندگان انجام می شود. - هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد و هنگام انعقاد قرارداد از وی مطالبه می شود.

آگهی مناقصه

شرکت بهمن موتور در نظر دارد طراحی، ساخت و نصب و راه اندازی کانوایر موزونیل خط رنگ قطعات پلاستیکی خود را به صورت کامل وکلید تحویل از طریق مناقصه عمومی از تأمین کننده واجد شرایط تأمین نماید. لذا از عموم شرکت ها و تأمین کنندگان دعوت می شود نسبت به دریافت اسناد مناقصه و تکمیل و عودت آن تا یک هفته از تاریخ درج آگهی به شرکت گروه بهمن، واحد خرید و قراردادها مراجعه نمایند. محل دریافت اسناد مناقصه: تهران، کیلومتر ۱۳ جاده مخصوص کرج، پلاک ۲۷۹. گروه بهمن، واحد خرید و قراردادها تلفن: ۰۲۱۴۸۰۸۱، داخلی ۳۱۹۱ محل عودت پاکت های درب بسته شامل: پاکت الف)؛ مستندات فنی و رزومه پاکت ب)؛ پیشنهاد قیمت بر اساس مستندات فنی ارائه شده پاکت ج)؛ تضمین شرکت در مناقصه محل تحویل پاکت های الف) و ب) کیلومتر ۱۶ جاده قدیم کرج، شرکت بهمن موتور، درب شماره سوم واحد بازرسی محل تحویل پاکت ج)؛ تهران، کیلومتر ۱۳ جاده مخصوص کرج، پلاک ۲۷۹. گروه بهمن. امور مالی بهمن موتور مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت چک تضمین شده بانکی یا ضمانت نامه بانکی در وجه شرکت بهمن موتور - شرکت بهمن موتور در رد یا قبول هر یک با همه پیشنهادات بدون آنکه نیاز به ذکر دلیل باشد مخیر است. - به پیشنهادات مشروط، مبهم و یا مغایر با شرایط مناقصه ترتیب اثر داده نخواهد شد. - بازگشایی پیشنهاد های واصله بدون حضور پیشنهاد دهندگان انجام می شود. - هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد و هنگام انعقاد قرارداد از وی مطالبه می شود.